

DA je veliko brezposelnih na svetu, to je stara stvar. Ko ukopana sem pa obstala, ko me je te dni ustavil neki se precej lepo oblečen moški in mi kar na lepem rekel: »Gospodičar, prosim, ali mi daste 50 par?«

Začuden sem ga pogledal in ponovila:

»Petdeset par?«

Nisem vedela ali se norčuje ali mi resno.

»Da,« je resno odgovoril.

Da bi se čimprej iznebila neprijetne bližine, kajti smrdel je po vinu in buljil vame, ko da bi me hotel zdat pa zdat napasti, sem brzo pobrskala po denarnici in mu res dala 50 par.

Cisto razumljivo se mi zdi, če prosim kakšen berač ali človek, ki se mu vidi, da je podpora potreben, a da bi moderno oblečen človek in še pijan povrh prosil za 50 par, to se mi zdi izčrpanje, ki bi se mu moralo najti leka!

Kronistka.

Politični teden

»Večernike« se od 1. avgusta imenuje prejšnji »Mariborski večernik Jurac«. Kakor smo že prejšnji teden omenili, izhaja list v novem lastništvu g. Adolfa Ribnikarja. Prva številka ima 6 strani in kaže v primeri s starim »Večernikom« skrbnejšo redakcijsko poročilo in ličnejši tisk. V uvodniku podarja novi lastnik, da je »Maribor in vsa severna meja Slovenije danes predstava Jugoslavije in njenih zavetnikov«, in apelira na prijateljske in zavezniške države, ki so s krvjo povetile naš državni in narodni obstoj. Pri notranjepolitičnem delu poziva g. Ribnikar k konstruktivnemu in pozitivnemu delu, zlasti na gospodarskem polju, naj se pojavlja kjer koli in od koder koli. Ob koncu izjavlja novi lastnik lista, da bo »Večernik« svobodna tribuna za vse progresivno misleče, in apelira na sodelovanje mladše generacije, ki do sedaj ni imela ne prilike ne možnosti, da bi se uveljavila. Na drugem mestu beremo, da izdaja »Večernik« g. Adolf Ribnikar kot neodvisno in neestransko glasilo, ki mu bo postopno razširil obseg.

Predsednik vlade in zunanji minister dr. Stojadinović je prejšnji teden na potovanju ob naši obali prišel v Split. V svojem govoru je med drugim dejal, da je na potovanju od Sušaka do Splita občutil, da je tu doma močan nacionalni duh. Rekel je, da bo Jugoslavija vodila neodvisno zunanjo politiko in da želi biti v pravih prijateljskih stikih z vsemi državami in novimi prijatelji. Živo se je zanimal za razmere med pristaniškim in drugim delavstvom. Dr. Stojadinović se je poleg odpeljal v Dubrovnik in Cavtat, kjer je obiskal gospo Gjurgijco, vdovo pokojnega državnika Nikole Pašića. Dva dni je bil pri njej v gosteh, potem je pa nadaljeval vožnjo proti Kotoru. — **Finančni minister** Letica, ki je spremljal predsednika vlade dr. Stojadinovića na njegovem inspekcijskem potovanju do Splita, se je te dni vrnil v Beograd. Izdal je odlok, po katerem veljajo od 1. avgusta dalje Svica in Lichtenstein za neklerinski državi. — **Dne 22. julija** so na občinski seji na Bledu izvolili notranjega ministra dr. Koroseca za častnega blejskega občana. V zahvalo je dr. Korosec podaril 3000 dinarjev za blejske reveže. — **Prejšnji teden** je prišlo v Beograd 17 zastopnic Slovenske ženske zveze iz Amerike. Iz Beograda so odpotovale preko Sarajeva in Dubrovnik, Split in dalje proti Sušaku. V Ameriko se bodo vrnile 24. avgusta z ostalimi ameriškinimi Slovenki, ki so prišle na obisk v domovino. — **Te dni** se je vršila na Bledu pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kraljice Marije mednarodna plavalna tekma med Italijo in Jugoslavijo. Zmagali so Jugoslavoani z 41:5 točke proti 40:5. — **Nj. Vel. kralj Peter II.** bo prevzel pokroviteljstvo nad proslavo 20letnice osvoboditve Maribora in severnih krajev in pridružitvi k Jugoslaviji. — **Z novim šolskim letom 1938/39.** bodo odprli v Domžalah novo meščansko šolo. Prvo leto bodo poučevali samo v prvem in drugem razredu. — **Prosvetni minister** je podpisal odlok, da se v šolskem letu 1938/39. odpro klasični oddelki na realni gimnaziji v Celju.

Češkoslovaška vlada in sudetski Nemci so pristali na angleško posredovanje. Angleški državnik Walter Runciman bo po nalogu svoje vlade posredoval pri pogajanjih med češkoslovaško vlado in sudetsko-nemško stranko ter ostalimi manjšinami. Natančni obseg njegovega delovanja še ni znan. Mislija lorda Runcimana je bila pripravljena v največji tajnosti in

Čudežni spomenik v sarajevskem muzeju

Kaj vse ženske ne store, samo da bi dobile otroke

Sarajevo, avgusta.

Vrt sarajevskega muzeja je tudi zdaj »o pasjih dneh« poln radovednih žensk. Kakšno čudo vendar neki razkazujejo v tem muzeju, da zabahajo celo tuje vanj, zdaj ko bi bilo vse bolj primerno, da bi se hladile v kopeli ali pa v prijetni senci kakšne majhne turške »kafane«?

Če bi tujec stopil v ta vrt in če bi šel za radovednimi ženskami, bi bil nemalo presenečen, da celo razočaran. Videl bi, da se večina žensk ustavi sredi vrta, kjer stoji preprost spomenik v obliki stebra. Najbolj zanimivo je pa to, da je ta spomenik nekam razdejan, kakor bi zlobna roka nalašč grebla po njem...

Nočemo več dalje natezati vaše radovednosti, zato vas bomo kar koj seznanili s skrivnostjo tega spomenika. Najprej je stal v vasi Zgošću pri Kaknju na grobu nekega dekleta, ki je na porodu umrlo. In tedaj se je lepega dne razširil po Zgošću nenavaden glas: tista, nerodovita ženska, ki nastrga s tega spomenika nekoliko

prahu, bo postala rodovitna in kmažu dobila otroka.

Ta glas je učinkoval na ženske kakor električna iskra. Razširil se je ko blisk po vsej okolici in kmalu so pričele žene kar v procesijah romati k čudežnemu kamnu. Strgale so in greble po spomeniku, da so ga čisto ogreble. Glas o čudodelnem kamnu se je razširil po vsej Bosni in je prišel celo na uho znanstvenikom. Tudi ti so prišli na malo pokopališče v Zgošću, na grob mlade dekleta. Od vseh strani so si ogledali spomenik, pretaknili so ga in pogreblji po njem, a nič značilnega in posebnega niso na njem odkrili. Kdo ve, kakšen skrivnosten strah jim je pa zavezal jezike, da niso o svojih raziskovanjih črhali niti besedice. In tako so preproste ženske še kar naprej romale k spomeniku...

Lepega dne je pa — o groza — spomenik na lepem izginil. Sprva je preprosti in naivni narod mislil, da so na delu nadnaravne sile. Pozneje se je pa izkazalo, da so spomenik prepeljali v sarajevski muzej. Doslej še niso mogli ugotoviti, kako so ženske zvedele za to novico, dejstvo je pa,

da so se kmalu nato pričela romanja v sarajevski muzej. Preproste ženske se do tistih dob niso kaj prida zanimala za starine in umelnine v muzeju, a ko so tja prepeljali spomenik, so se kar na lepem v muzejskem vrtu pričele zbirati ženske. Mlade in starejše, ubožne in premožne, vse so romale v sredo vrta, da se poklonijo čudežnemu kamnu in — na skrivaj — postrgajo z njega nekaj dragocenega prahu. Kako silno narod zaupa v spomenikovo učinkovitost, vidimo že po tem, ker ne romajo k spomeniku samo domčinke, ampak tudi tujke. Ni dolgo tega, kar je upravnik muzeja zalotil neko elegantno Francozinjo, kako je strgala beli prah z oglednega, poškodovanega spomenika...

Vidimo, da je v narodu želja po otroku, po dediču tako močna, tako globoka, da preprosti ljudje žrtvujejo za to željo denar in čas in da se ženske ne pomišljajo grebsti po starem nagrobnem kamnu in plačevati visoke cene raznim vražarjem, kakor na primer tistemu junaku s številko 13, ki smo o njem pred kratkim tudi v našem listu podrobno pisali.

DIVJI ZAJEC PRI PREDSEDNIKU LOVSKEGA DRUŠTVA

Sanski Most, julija. Predsednik lovskega društva v Sanskem mostu je dobil na svoj rojstni dan kaj nenavaden obisk. Pri njem se je zbralo več njegovih lovskih tovarišev in vsi so se prav dobro zabavali in si pripovedovali resnične ali pa samo mične lovske dogodivljaje. Zdajci pa zaslilijo od zunaj velik hrup. Otroci so podili divjega zajca, ki je slučajno zablodil v mesto. Ko je predsednik, navdušen lovec, skočil ven gledat, kaj je, mu je na pragu kar med noge planil divji zajec. Lovec in zajec sta se kajpada ustrašila — drug bolj ko drugi. Zajec je po-

Mariborska industrija. Maribor je bil že v prejšnjem stoletju zelo važno industrijsko središče z velikimi železniškimi delavnicami, tovarnami usnja, pivovarjami, mlini itd. Po vojni je dobil razen omenjenih še novo tekstilno, strojarsko, kemijsko in raznovrstno manjšo moderno industrijo. Največja je danes v Mariboru vsakako tekstilna industrija s 16 čisto novimi tovarnami; v njih dela okrog 6000 delavcev in delavk. Te tovarne izdelujejo skoraj vse tkanine, ki jih potrebujejo naši domači konzumenti. Z okolice ima današnji Maribor skoraj 100 manjših in večjih industrijskih podjetij. Vsa ta podjetja in njihovo produkcijo bo najbolj razkazala velika industrijska razstava na letošnjem VII. Mariborskem tednu od 6. do 15. avgusta. Na vseh državnih železnicah je dovoljen za obisk te velike poljedelske in kulturne revije 50%en popust, a za veliko proslavo 20letnice osvobodjenja v času od 12. do 16. avgusta celo 75%en popust.

Kamnik se poteguje za meščansko šolo in občinski odbor je že vložil prošnjo na prosvetno ministrstvo. Okoliš nove šole bi obsegal šest občin, z 18.000 prebivalcev. Meščansko šolo so dobili tudi v Domžalah.

Pri belem dnevu so neznani zlikovci vlomili v stanovanje profesorjeve vdove Fine Mazovčeve v Komenskega ulici v Ljubljani. Odnesli so veliko zlatnine in tudi nekaj denarja. Škode je za svojih 9.000 din.

Fotografski aparat je ukradel 18letni delavec Rudolf G. in ga je prodal za 4 din. Ko so ga aretirali, je trdil, da ga je našel.

Ljubljanski tramvaj je imel lani 900.000 din izgube, kljub sanaciji, ki je zanj žrtvovala mesna občina poleg odpisa terjatve v višini 18,3 milijona din še 4,8 milijona din pri obrestih te terjatve, in pri znižanju cene za električni tok 950.000 din. Dohodki so siicer poskočili, narasli so pa tudi obratni stroški.

Ortopedsko kliniko in dom za hrome otroke bodo ustanovili v Zagrebu. V naši državi je okrog 20.000 hromih otrok in je bila ta ustanova nujno potrebna. Zdravniki trde, da se s pravim zdravljenjem in šolanjem do 90% otrok uspešni za delo.

Kip Venere, ki so ga našli v nekem vinogradu blizu Nina pri Šibeniku, je iznenada izginil. Kip je iz marmora in predstavlja veliko vrednost, zato so ga neki zagrebški trgovci brž kupili od vinogradnika za 10.000 din, poleg so ga pa v Zagrebu takoj prodali za 100.000 lir. Zdaj so ga najbrže skrili, ker ga hočejo na skrivaj prepeljati čez mejo.

Obrotniško razstavo bo priredilo Združenje krojačev in krojačice za okraj Radovljico na Jesenicah od 7. do 11. avgusta v prostorih osnovne šole. Sodelovalo bo okrog 100 mojstrov in mojstrie in okrog 80 vajencev. Izdali bodo tudi majhno brošuro.

Huda nesreča se je primerila pri regulaciji Rinče v Kočevju. Pri razstreljevanju skal je razstrel udaril v obraz 38letnemu delavcu Francu Nagliču iz Slovenske vasi in ga hudo razmesaril. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnišnico.

Najmanjši avto v Jugoslaviji, težak 82 kil in dolg 1 m 20 cm, se je te dni pripeljal v Ljubljano. Vozil ga je 19letni kolarski pomočnik Nasif Hadrovič, ki je avto sam sestavil. Delal ga je leto dni in porabil za material 3.000 din. S spremiljevalcem Radom Dragutinovičem sta se, oba iz Beran v Črni gori, podala na pot po Jugoslaviji in sta prevozila že 3.150 km. Avto prevozi 40 km na uro in porabi 2½ litra bencina na 100 km.

Novorojenčka so našli zakopane na njivi v Anovcu pri Vidnu ob Savi. Dognali so, da ga je zakopala neka služkinja.

Kongres gluhih in slihu v Mariboru

od 13. do 15. avgusta. Na kongresu bodo razpravljali o raznih zaščitah gluhih. Odbor prosi, da starši in varuhi gluhih otrok od 6. do 17. leta, ki bivajo na področju mariborske občine, prijavijo svoje varovance mestnemu fizikatu v Franciskanski ulici 8 najkasneje do 6. avgusta.

Motorni vlaki na progi Beograd-Bled so že v načrtu. Tovarna vagonov v Brodu je ministrstvu za promet izročila ponudbo za dobavo motornega vlaka. Vlak bo vozil od Beograda do Bleda 7 ur, povprečna hitrost bo pa znašala 100 km na uro.

Enotne cene za bencin po vsej državi stopijo v veljavo 1. avgusta. V mestih s sedežem banovin je cena 5,25 din za liter bencina, v bolj oddaljenih krajih je cena nekoliko višja, ne sme biti pa večja od 5,60 din.

Velik požar je nastal v Mariboru v Ehrlichovi tekstilni tovarni in je v nekaj urah napravil za več milijonov škodo. V tovarni je bila velika zaloga vate in bombaža. V službi je bilo okrog 120 delavcev, a so se na srečo vsi rešili. Vzrok požara še ni znan.

Spor zaradi smeri avtomobilske ceste Zagreb-Beograd je nastal med komisijo gradbenega ministrstva in med občinskimi svetom v Brodu. Nova cesta naj bi držala na severni strani Broda, občina je pa hotela, da se zgradi cesta skozi Brod. Komisija se je odločila, da bo speljala cesto ob južni strani Broda, in s tem se je naposled zadovoljila tudi brodska občina.

Odpiranje in zapiranje trgovin se po novi naredbi kraljevske banke uprave spremenili. Trgovine bodo odprle v Ljubljani in Mariboru od ¾ na 8. do 12. in od 14. do 17. ure, v večer, julija in avgusta od 15. do 19. ure, v drugih krajih pa vse leto od 7. do 12. in od 14. do 19. ure. Nekoliko je spremenjeno obratovanje ob nedeljah in praznikih. Nova naredba stopi v veljavo 14. avgusta.

Nov tednik. V soboto je izšla v Ljubljani 1. številka »Taborca«, tednika za javna vprašanja. V uvodniku kliče list k združitvi vseh demokratičnih in resnično slovenskih skupin in posameznikov v mogočno in trdno skupnost, k zbiranju najboljših sil v slovenskem narodu, ki so jim vzorniki naši dosledno poštini in nepopustljivi velikani Prešeren, Levstik, Cankar. List tiska tiskarna Makso Hrovatin, izdaja ga pa za zadrugo »Slovenski tisk« gospod Maks Rejec.

Osebnosti

Poročili so se: V Ljubljani: G. Milan F. Rakovec, novinar in publicist in gđ. Milena Pezdircjeva iz Ljubljane; inž. arh. Rudolf Mašus in gđ. Elfrida Lahajner iz Maribora. V Mariboru: gđ. Vanda Lašič in odvetnik dr. Franjo Krulc. — Iskreno čestitamo!

Umrli so: V Ljubljani: Andrej Ivančič, trg. pomočnik; Cirila Černelova, dijakinja; 65letna Marija Novakova, žena pos. in gost.; v Mariboru: Terezija Maljjeva, nadučiteljeva vdova; v Celju: 15letna Marija Vaseva iz Gotevci; 58letni posestnik Franc Kumperger s Tinskega pri Zibiki; 54letni delavec Franc Gorjanc iz Sp. Hudinje; 63letna dinarica Marija Lesjakova iz Rogatec; 50letna pos. žena Barbara Podkrajskova iz Srzovice pri Ponikvi; 49letna vdova po žel. Marija Rojnikova iz Celja; v Kamniku: 75letni Lovro Horvat, nadučitelj v pok. in pos.; na Jesenicah: Filip Lazar, miz. mojster in lastnik pogrebnega zavoda; v Brezicah: Jakob Korent, drž. upok.; v Zgornji Ložnici 84letni Leopold Trtnik, pos. in trg.; v Ostrožnem pri Celju: 80letna preuzitkarka Marija Gomilškova; v Smartnem pri Tuhinju: 73letna Azata Malenškova, vdova po nadučitelju; v Dobravi pri Litiji: Ivan Hutter, predst. okrajnega sodišča v pokoju. Naše iskreno sožalje!

Obiščite
7.

MARIBORSKI TEDEN

od 6. do 15. avgusta 1938

Polovična voznika na železnicah od 4. do 17. avgusta 1938

Veliki narodni tabor dne 14. avgusta 1938

Jubilejna razstava ob priliki proslave

20-letnice Jugoslavije v Mariboru

VELIKA GOSPODARSKA IN KULTURNA REVIIJA

Industrija - Tekstil - Trgovina - Obrt - Kmetijska razstava - Razstava cest - Turizem - Prosvetna razstava - Fotoamaterska razstava - Filatelistična razstava - Gostinstvo - Vinska pokusa - Ženska ročna dela - Razstava narodnih noš - Vseh krajev države - Razstava »Nanos« - Čebelarstva razstava - Razstava matih živali - Koncertne in gledališke prireditve - Sportne prireditve - Veselični park na razstavišču itd.

Mariborski otok, najlepše kopališče v Jugoslaviji

Zeleno, romantično Pohorje...

Vinorodne Slovenske gorice...

Gostilnubni, lepi Maribor — Vas vabilo!

Ingenieur-Schule
Mittweida
(Deutschland)

STROJEGRADA — AVTOMOBILSKA IN AVIJATSKA TEHNIKA.
ELEKTROTEHNIKA.

PROGRAM BREZPLAČNO.

državniki pri urejanju sudetskega problema. — **V španskih vodah** letala še zmerom napadajo angleške parnike in tuje tovarne ladje. Neznana letala so te dni vrgla na neki angleški parnik 7 bomb. Republikanska ofenziva ob Ebru je dosegla sorazmerno velik uspeh. Republikanci so obkolili Gandeso in ujeli 4.000 Francovih vojakov. — **V Bukaresti** so objavili oporoko pokojne romunske kraljice-matere Marije. Glavni dedič je kralj Karol, ki mu je kraljica zapustila grad Balceik. Grad in posestvo Cotroceni je dobila princesa Elizabeta, jugoslovanski kralji Mariji in princu Nikolaju je pa kraljica zapustila večja volila. Nadvojvodi Ileani Habsburški zapuščala poleg volil še grad Bran, a prestolonasledniku Mihaelu velik diamant, ki je bil last pokojnega kralja Ferdinanda. — **V Varšavo** se je vrnil prejšnji teden poljski zunanji minister Beck, ki je 14 dni križaril s svojo jahto po Baltiku. Prihodnji teden namerava odpotovati v norveško prestolnico Oslo. — **Po uradnih podatkih** iz Washingtona so Združene države v prvem letošnjem polletju izvozile vojaških letal, motorjev in drugih sestavnih delov za 37 milijonov dolarjev, t. j. za 28% več kakor lani v istem razdobju. — **Belgijski kralj Leopold** bo jeseni v družbi svoje matere kraljice Elizabete in brata prince Charlesa prišel v Pariz k odkritju spomenika kralju Albertu. — **Ob Sueškem prekopu** bodo zidali vojašnice, stanovanjske hiše, delavnice in sportna igrišča. Stroške — 12 milijonov funtov na leto — bosta skupno nosila Anglija in Egipt. — **Knez Franc I.** Liechtensteinski je prejšnji teden v 85. letu starosti umrl na gradu Feldberg v CSR. Novi knez Franc Jožef II. je že nastopil vlado. — **Palestino** je zjel nov val nemirov. Zaradi nekega atentata, ki je terjal več človeških življenj, so v Haifi proglasili obsedno stanje. Policijske straže so v Jeruzalemu znatno pomnožili. Zidje se sploh ne upajo več na ulice. — **Sovjeti** pripravljajo vojne manevre pri Vladivostoku. Politični krogi sodijo, da se utegnejo te vojne vaje ruske mornarice na lepem spremeniti v vojno z Japonci. — **22. julija** je 300 sovjetskih vojakov prestopilo reko Ussuri na mandžurski mej. Japonci vojakov so jih po šurni bitki prepodili. Po najnovejših poročilih je prišlo do novih spopadov med Rusi in Japonci. — **Kitajska vlada** je objavila uradne številke o japonskih bombnih napadih v letu leta dni, odkar traja kitajsko-japonska vojna. Japonci so izvršili 2.472 letalskih bombnih napadov, njihovi bombniki so vrgli vsega skup 33.192 bomb in ubili 16.532 ljudi. Najhujši letalski napadi so veljali Kwantungu, ki so ga 903krat bombardirali, Kijanghu pa 408krat.

Naš napredek

Banovinski inštitut za raziskovanje in zdravljenje raka so odprli v ponedeljek 1. avgusta v preurejenih, higijensko opremljenih prostorih šentpetrskih vojašnic v Ljubljani. Za bolnike so na razpolago 4 bolniške sobe s 30 posteljami, ena soba je pa namenjena bolnikom 2. razreda. Kljub nekaterim nedostatom je inštitut dovolj skrbno urejen. Šef zavoda je docent dr. Josip Cholewa, vodstvo ginekologije je poverjeno primariju dr. Leonu Šavniku, šef in primarij imata pa še tri zdravnike v pomoč.

da si je predsednik lovskega društva dal hkratu napraviti dva medaljona: enega za zajca, ki ga je spustil, drugega, prav takšnega, pa za zajca, ki ga se kani ustreliti. Da bodo drugi mislili, da je pravega zajca ustrelil ravno on...

Banka Baruch

11. Rue Auber, PARIS (9e)

Odpremilja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. — Vršijo vse bančne posle najkulantneje. — Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64. Bruxelles; Holandija: št. 1458-66. Ded. Dienst; Francija: št. 1117-94. Paris; Luxemburg: št. 5967. Luxemburg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

Specialni atelje

za okvirenje slik in gobelinov

JULIJ KLEIN

LJUBLJANA, Wolfova ul. 4

'Rajski ključ' lepe Simone Simonove

Skrivnost mlade francoske igralkice, ki jo vesta samo dve osebi: Simona sama in njena tajnica

Newyork, avgusta.

Pred nekaj meseci je ves ameriški, pa tudi evropski tisk, posvetil francoski filmski igralki Simoni Simonovi dolge članke. In danes je njeno ime spet na jeziku vseh prebivalcev čarobnega filmskega mesta Hollywooda. Zakaj vendar je mala, srčkana Simona dvignila v ameriški javnosti toliko prahu in zakaj si drzne danes celo najmanjša statistika vzdihniti: »Ubo-ga Simona, dobro da nisem na nje-nem mestu.«

Prišlo se je pred nekaj meseci, ko se je Simona vrnila iz svoje domovine v Ameriko. Sprejela jo je kaj ne-ljuba novica; kaj pri prihodu je nam-reč ugotovila, da je njena tajnica, Sandra Martinova dvignila z njenega čaka računa v banki 11.000 dolarjev (okrog pol milijona din). Sicer gospo-dična Martinova ta denar ni pone-vela, vendar si je pa vse preveč lastila polnomočje, ki ji ga je Simo-na ob svojem odhodu dovolila. In glavno: denar je podjetna tajnica spravila v svoj žep.

Simona se je silno razburila in je takoj vložila tožbo proti nepošteni tajnici. Nekateri so sicer zmagovali z glavo in trdil, da stvar ne bo šla tako gladko, a kaj je bilo Simoni pred mar. Celo tedaj, ko ji je tajnica pred glavno razpravo zaprtila, da jo bo s svojimi izjavami popolnoma uničila, je Simona ponosno vzkliznila: »Mojčite lažnjivka, vtaknili vas bodo v ječo. Mene ne boste uničili! Le izprašajte si vest...«

Prijatelji so svarili Simono, naj od-neha, ako bi ji tajnica s svojimi izja-vami res utegnila škodovati. A Simo-na je bila kakor slepa in gluha. In na človek nehoti sklepa, da je res imela čisto vest, tako ponosno je odklanjala sleherno posredovanje.

Zlati ključ

Napočil je dan, ko je morala Simo-nina tajnica stopiti pred sodnike. Martinova ni bila videti obupana, na-robe, izredno mirna je bila. Zdelo se je, da se nekaj kuha v njej. In ko je dobila besedo, je res pričela pripo-vedati:

»Nisem ukradla tistih 11.000 dolar-jev. Simona Simonova je čisto dobro vedela, da jih bom vzela. Saj mi je pred svojim odhodom to vsoto podarila kot nagrado za razne usluge, ki sem jih ji storila. Priskrbela sem ji zlati ključ za vrata njenih vile. Naročila sem zlati ščetko za lase in zlati urico v obliki nogometne žoge. Kupila sem več svilenih pidžam in tako da sem jo zapustila. Pozneje, ko je Simona zapustila svojega prvega oboževalca in si dobi-la drugega, sem ji priskrbela nov zlati ključ...«

Po tej tajnični izjavi je vsa tožba dobila drugo lice. Nihče se ni mogel iznebiti občutka, da je Simona obto-ženka in tajnica Martinova tožiteljica. Sodnik je kajpak vprašal Simono, zakaj je potrebovala toliko zlatih ključev in komu jih je dajala. Simona je odločno odvrnila, da tega ne bo nikoli izdala.

»Ali je res, da je stal takšen ključ 750 dolarjev?« je vprašal sodnik.

»Res,« je odgovorila Simona in za trenutek zaprla oči.

»All res nečete povedati, komu ste dajali ključ?« je še poslednjič vprašal sodnik.

»Nikoli.«

»In tudi nečete povedati, za koga ste naročili tako dragoceno darilo?«

»Ne.«

Obsodba sodnika in ženskih klubov

Sodnik je naposled vseeno obsodil Simonino tajnico in zdelo se je, da bo s to obsodbo afere konec. Kaj šel! Vso zadevo je napihnilo časopisje, po-sebno pozornost je pa posvečalo skriv-nosti zlatih ključev. Čeprav ni nobe-den časopis napisal kaj zanesljivega o teh nenavadnih dragocenostih, je vendar sleherni ameriški bralec med vrsticami lahko uganil, zakaj je ime-la Simona zlate ključke in kdo so bili srečni obdarovanci. Simona je bila pač lahkomisljena in velikodušna, sko-raj razpisna. Mala srčkana Francozi-nja, »la gamine« ni poznala meje, kdo bi ji zameril?

In vendar so ji zamerili. Ne dobro-dušni bralec ameriških listov, ne red-ni gledalci njenih filmov, ampak vse

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

hujše, članice ameriških ženskih klub-ov. Kdo nekaj so pa vendar ti klub-i? To so nenavadno puritanske, oz-kosrčne organizacije žensk, sicer veli-kopotezne organizacije, saj ima pogo-sto en sam klub več 100 tisoč članic. Te organizacije si pa laste nekakšne pravice za zaščito npravnosti in Zdrže-nih državah. In ker ščitijo npravnost ženske, so njih odredbe nenavadno stroge...

Ni ga filmskega igralca v Ameriki, ki bi se mu ne naježili lasje ob misli na te ženske organizacije. Vsa ame-riški igralec namreč ve, da so ti žen-ski klubi nenavadno vplivni, tako vplivni, da lahko popolnoma uničijo še tako slavnega igralca. Kako ven-dar? S tem, da bojkotirajo njegove filme. Tako so uničile slavnega komi-ka Fatija, tako so onemogočile He-di La Marovo za ameriški film, tisto igralko, ki je njega dni v filmu »Ekstazi« nekajkrat gola nastopila. A tudi Marleni Dietrichovi je že z njih strani pretela nevarnost. Tedaj, ko se je žena režiserja Stehnenberga pri ženskih klubih pritožila, da ji Marlena odtuje moza. Ze se je pričela gonja, tedaj je pa Marleno-žensko rešila Mar-lenamati. Članice ženskih klubov so se namreč spomnile, da je Marlena vzorna mati in velikodušno so ji od-pustile...

In kaj bo s Simono?

»Kaj bo s Simono?« se vprašujejo prijatelji in občudovalci male Fran-cozinje in njene prepričevalne film-ske umetnosti. Tudi Simona ni več tako brezskrbna. Menda se kesal. In to je dobro. Tako žele članice puri-tanskih ženskih klubov... Zele si mo-derno Marijo Magdaleno. Vse kaže, da bodo Simoni odpustile, čeprav to še ni zanesljivo. A najbrže bo tudi vsako od nas priznalo, da bi bilo to od stro-gih Simoninih sester najplemeniteje. Kajti na koncu koncev: vsi smo ljudje, vsi grešimo in nihče od nas ni poklican, da bi sodil svojega bližnje-ga. Upajmo torej, da bodo spoznale to tudi ženske onkraj velike luže in živahni Simoni že zaradi njene mla-dosti odpustile razne prestopke. In upajmo tudi, da bomo že kmalu vide-li malo francosko zvezdo v novem fil-mu, srečno in smejočo se, divjo in razigrano kakor doslej...

Potni list za nebasa

(w) Johannesburg, julija. Pred krat-kim so angleške oblasti v Južni Afriki ugotovile, da se nekateri poglavarji črnih plemen trdovratno upirajo od-redbam in postavam. Ta domeni-ji upor se je razširil že na več plemen.

Pri preiskavi je prišlo na dan, kaj je sicer ponižnim črncem dajalo toliko poguma. Ko so jih zaslišali, so namreč vsi enako odgovarjali:

»Nam se ne more zgoditi nič, saj že imamo potni list za nebasa!«

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

Le s težavo so britanske oblasti do-gnale, kaj tiči za temi besedami. Izse-dili so namreč spretno sleparje, pre-oblečene v misijonarje, ki so prodajali prave pravcate potne liste z vizumom za — nebasa. Vsak potni list je stal funt šterlingov (240 din), a nekateri poglavarji so plačali še več, češ da bodo zato dobili boljše sedeže v nebesih.

Sleparjem se je kupčija dobro ob-nešla, kajti oblasti so doslej nabrale že več kot dva tisoč teh potnih listov »za — nebasa«.

Tragična ironija usode

(w) Rouen, julija. V Normandiji velja pogovor, da smrti nihče ne uide, če se še tako vneto skriva pred njo.

Prav te dni se je izkazalo, da je ta pogovor res bridko resničen.

Kolesar Kléber Toutain se je vozil po ulicah mesta Lisieuxa. Nasproti mu je pripeljal avtomobil, čigar žarometi so Toutaina kar oslepili.

Poslal je avto k vragu in stopil s ko-lesa, da se pritoži dvema orožnikom, ki sta ravno mimo šla...

»Ta divjak,« je dejal, »bi me bil skoraj povozil...«

Ni pa še dogovoril, je že pridrvel drug avtomobil — ta je pa vozil čisto po predpisih — in ga s tako silo treščil ob tla, da je že po treh urah v bolnišnici izdihnil.

»Moje telo je naprodaj...« je dejal

(r) Budimpešta, julija. Iz Pešte po-ročajo, da se je te dni pri slavnem kirurgu Neumannu oglašil neki vlo-milec, ki ga je ravno v zadnjem času iskala madžarska policija. Neznanec se je predstavil in dejal:

»Potrebujem denarja. Koliko mi da-ste, da me po smrti lahko raztelesite?«

Kirurg ni niti z očesom trenil.

»Prebrisani ste, je rekel kirurg. Zdjaj imate 30 let, jaz pa že 76. Vse kaže, da vas nikoli ne bom mogel raz-telesiti...«

»Zakaj pa ne,« je mrko vprašal vlo-milec. »Saj se lahko zmeniva tako, da boste po moji smrti izročili denar moji ljubici.« Kirurg je s tem soglašal in nato sta se pogodila za ceno. Ko-maj je vlomilec stopil iz kirurgove hiše na ulico se je vrgel pod tram-vaj.

Istega dne se je z dvema poročila

Lyon, julija. Lepa in mlada Made-laina Foierova je bila hkrati zaljub-ljena v dva čedna, simpatična mlade-niča. Na smolo pa ni vedela, za ka-terega izmed njiju bi se odločila.

Pred nekaj dnevi jo je njen prvi izvoljenec Jacques povabil, naj popije z njim belo kavo. Dekle je privolilo; in v kavarni ob beli kavi ji je Jacques razodel srce in jo poprosil za roko.

Madelaina Foierova se je sprva ne-koliko branila, ker pa mladeniča ni hotela užaliti, je v poroko privolila. Sedla sta z bodočim možem v avto in se odpeljala na županstvo. V pol ure sta že bila mož in žena. Ker je moral novopečeni mož po poroki takoj na delo, se je od Madelaine nežno po-slovil. Ženica je pa odhitela domov, da pove materi veselo novico.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

Na poti je pa — o usoda! — sre-čala svojega drugega oboževalca Hen-ryja. Tudi ta jo je povabil na kavo in da ga ne bi razžalila, je sprejela njegovo povabilo. Sedla sta v kavar-no, naročila kavi, in se preden sta ju pokusila, je že pričel mladenič Made-laini izliti svoje srce. Konec zgodbe že poznate: Madelaina je imela pre-nežno srce in tako se je tudi s tem drugim oboževalcem odpeljala na županstvo in se tudi z njim poročila.

Zvečer je v nenavadno idilo posegla policija in podjetno Madelaino odpe-ljala v zapor, kjer se bo morala na-posled odločiti, ali bo živela s Hen-ryjem ali z Jacquesom. Pretirana ne-žnost res ni povsod na mestu...

ŠIROM PO SVETU

v 58 vrsticah

»Razstavo izumov« so na novo od-prli v Parizu; odprta bo vsak torek in petek kot trajen spomin na lansko svetovno pariško razstavo. — Radijski aparat brez toka in baterije je zgra-dil pred kratkim neki nemški inženir. Novi izum bo imel posebno vrednost za poslušalce, ki žive v krajih brez električnega omrežja. — 150 let staro nevesto Magdaleno Niedzialikovo ima-jo v Rževu pri Lvovu na Poljskem; tokrat se bo petič omožila; vsi njeni prejšnji možje so pomrli. — Korintski prekop bodo razširili, tako da bodo mogle v pristanišču pristajati tudi do 50.000tonske ladje. — »Mož z železnimi pljučci«, Fred B. Snythe iz Čikaga, se je že tako pozdravil, da se že lahko vozi z avtom na sprehode. Zdravniki upajo, da bo popolnoma ozdravel. — Severno steno Eigerja v Švici so pre-plezali štirje nemški turisti Vörg, Heckmaier, Kasperek in Harrer. Do-slej je ta stena veljala za nepremag-ljivo. — 17 in pol milijona nezaposle-nih je bilo letos v marcu na vsem svetu; največ jih je v Združenih drža-vah, najmanj pa v Nemčiji. — Delo bodo ustavile vse velike madžarske opekarne, ker novi stavbni predpisi določajo, da morajo odslej zaradi bombnih napadov vse večje stavbe graditi iz betona. — Najboljši punčki na svetu je poklonila francoska vla-da angleškima princeskama Elizabeti in Mariji Roži. Obleke za »punčki so prispevali največji pariški modni sa-loni. — Ameriški bokser Pat Roland gre v samostan. — Največji meteor, kar so jih doslej opazovali, je padel te dni nekje severovzhodno od New-yorka. Opazili so ga v Hydenski zve-zdarni pri Newyorku. — 18 delavcev je obrizgal tekoči katran v železarni v Kassi na Madžarskem. Delavci so do-bili hude opekline. — Največji rönt-genski zavod v Evropi bodo zgradili v Barmbecku v Nemčiji. — V 500 let staro lipo v bližini Grada je te dni treščilo. Drevo je zgorelo do tal. — Najstarejši časopis na svetu »Peiping Bao« v Pejpingu so te dni Japonci ustavili. Časopis je izhajal 1500 let; skoraj vsako leto so katerega njego-vega urednika zaradi političnega zlo-čina obglavili. — Tropska vročina je zajela južno Španijo; te dni so imeli v Sevilji 44° C v senci.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

* pobalinka.

ZRČALO

naših dni

Za vsak prispevek v tej rubriki
plačamo 20 din

Še enkrat: »Pretirana nega!«

Ko sem čitala »Družinski tednik« od 7. julija, sem si bila precej na jasnem, kdo je dama s psičkom. Dovolite, da še jaz nekaj napišem.

Ko prideta dama in kužek domov, mora služkinja najprej obrisati nožice psičku, mu umiti gobček in zobke, vsekako ga pa mora tudi tam obrisati, kjer ga je že dama med potjo obrisala. Razumljivo je, da ima slavni kuža vse toaletne potrebščine in posodo zase.

Zdaj mu milostljiva skrbno pravi, pravila kosilo, pa ne da bi kdo mislil, da mu kuha polento. Kaj šel! Kuha mu telečjo juho in več vrst zelenjave, zraven pa še telečji srček. Ko je kosilo gotovo, mu nese služkinja v sobo, da lepo popopca; seveda dobi po kosilu še piškotke. Zdaj sledi počitek na lepi postelji. Ko se prelubi kužek zbudi, ga milostljiva počese in bolhce polovi, nato ga pa popelje na popoldanski sprehod.

Kaj pravite, gospod urednik, ali je to na mestu, ko je toliko revežev lučnih?

V. K.

Na vrsti so — kolesarji

Ko sem te dni šel peš v zgodnjih jutrnjih urah po opravkih v Domžale, sem srečal cela krdela brezobzirnih kolesarjev, ki so vsi vozili na napačni strani. Poleg tega so obkladali pešce s surovimi in neslanimi dovtipi. Ker se naši kolesarji ne držijo predpisov, naprošamo policijo in druge varnostne organe, da jih postavijo spet v veljavo, in sicer tako, da pregledajo naš kolesarski promet tudi v jutrnjih urah.

Dijak

Suženjske manire

Naša dolžnost je, da spoštujemo svoj materinski jezik in ga tudi nasproti tujim gostom uporabljamo.

Te dni sem bil na Bledu priča nekemu dogodku, da je uslužbenec v javnem lokalu že vnaprej nagovoril tujca v nemščini, čeprav ni bil prepričan, da je tujec Nemec.

Kaj je posledica tega? Da Nemci mislijo, da je v tem kraju nemščina običajni jezik, slovenščina pa le uradno predpisana. Te suženjske manire, ki ne zbuja prav nobenega spoštovanja, pač pa nam samo veliko škodujejo, bo treba na vsak način odpraviti!

Domačin

Kulturni Ljubljancini

Pred kratkim sem bila po opravkih v Ljubljani. Ko sem vse opravila, jo mahnem mimo skladišč proti Gorenjskemu kolodvoru. Kar me prehitel precej obilen gospod kakšnih 50 let in me vpludno pozdravi. Odzdravila sem na moč hladno, ker sem pač že večkrat slišala o prijaznosti takih gospodov. Šla sem svojo pot naprej, toda gospod je prešel kar v napad: »Gospodična, ali greste z mano?« Nisem ga dobro razumela, kaj je še vse rekel, ker sem bila preveč presenečena. Pospesila sem korake, on pa me je meni nič tebi nič zgrabil z obema rokama za roko in zaramo. Šla sva ravno proti tvornici kvasa, kjer ni bilo nobenega človeka; kar s silo me je vlekel k sebi in mi dopovedoval, kakšna imenitna zabava me čaka, če grem z njim.

Nisem bila pripravljena na tak napad in tako skoraj nisem spravila v prvem presenečenju glasu iz sebe. Ko sem se dodobra zavedla, kaj ta imenitni gospod hoče, sem ga pahnila z vso močjo od sebe. Rekla sem mu, da imam doma moža in dva otroka, in kaj hoče od mene? Odgovoril mi je, da ravno takim golobčicam izprememba prija. Moj energični nastop je vendar toliko vplival, da jo je brez pozdrava odkuril, kakor polit kužek.

Se v vlakcu sem se tresla od razburjenja. Mož mi je že večkrat pripovedoval podobne zgodbe, pa kar nisem hotela verjeti, da so na svetu res takšni, prijazni gospodje, toda šele ta žalostni dogodek me je o tem temeljito prepričal.

A. Z.

Prijaznost

Doslej sem mislila, da trgovine niso samo zato, da človek kupuje v njih, temveč da povpraša lahko tudi za nasvet o stvarih, ki jih v trgovinah prodajajo. Toda sledeči dogodek mi je pokazal, da se motim.

Pred nekaj dnevi sem stopila v neko boljšo ljubljansko trgovino in prosila za nasvet, kako naj očistim svojo srebrno sponko prahu, ki se je nabral med vijajicami, ki je iz njih zaponka sestavljena. V trgovini so me pa surovo zavrnili, češ naj vprašam tam, kjer sem sponko kupila. V neki trgovini so mi jo pa očistili, in sicer zastoj, čeprav nisem zaponke kupila pri njih.

Emilija.

SREČNI KONEC

Madžarski napisal Emmerich Eri-Halas

I.

Pismonoša je počasi koračil, bil je truden od vsedneve hoje in vročine. Še tri pisma je držal v roki in jih ježno gledal. Eno bi moral dostaviti v hišo št. 10 v tretje nadstropje, drugo na št. 17 v četrto nadstropje in tretje na št. 28 v četrto nadstropje. In v nobeni teh hiš ni dvigal!

Pogledal je na uro. Pet minut je manjkalo do šestih, svoji ženi je pa obljubil, da bo ob šestih doma. Preden bo s temi tremi pismi oblezel vseh 11 nadstropij, bo preteklo najmanj četrte ure. Kaj pa če teh pisem sploh ne bi dostavil? Saj vendar niso priporočena in nihče ga ne bo mogel klicati na odgovornost, če se izgube. Sklenil je pisma vreči v kanal in se tako odnehati nadležne poti. Nekaj časa je še okleval, celo vest ga je začela peči, pollej se je pa spomnil svoje žene in svojih bolečih nog, in je odločno stopil proti kanalski rešetki.

II.

»Blagorodna gospa Thea Bors, Budimpešta, Tulipanska ul. 10, III./18.

Srček!

Kupčija mi prav dobro cvete, toda na žalost bom moral potovanje prekiniti, kajti trdka mi je brzojavila, naj se takoj vrnem, češ da me nujno potrebujejo doma. Jutri ob 10. zvečer se vrnem. Pripravi mi, prosim, dobro večerjo.

Poljublja te tvoj zvesti mož

Alfred.

Drugi večer se je res pripeljal Alfred Bors na vzhodno postajo in šel naravnost domov. V predsojbu je zagledal neki tuj plašč in klobuk. Raz-

burjen je stopil v spalnico in tam zalotil ženo z nekim mladim neznancem. Prevarani mož je potegnil samokres iz žepa in oba ustrelil.

III.

Madžarsko-bolgarska kreditna banka d. d., Budimpešta. »Gospod Franc Hantos, Budimpešta, Tulipanska ulica 17, IV./43.

Dovoljujemo si vam sporočiti, da smo vas na podlagi vaše ponudbe sprejeli za knjigovodjo. Službo lahko nastopite takoj.

S spoštovanjem

Pinter, ravnatelj.

Franc Hantos je bil že tri leta brez službe. Na vse strani je že vlagal prošnje za službo, a vse njegovo prizadevanje je ostalo brez uspeha. Vložil je pa še eno prošnjo pri Madžarsko-bolgarski kreditni banki in ker mu je ravnatelj namestnik obljubil, da se bo zanj zavzel, še ni izgubil vsega upanja. Očitno so bile pa tudi to samo prazne obljube. Zaman je dan za danem čakal na odgovor. Poskusil je še tu in tam svojo srečo, a nikjer se mu ni nasmehnila. Ker ni mogel več gledati bede, v kateri je živel s svojo ženo in otroki, je nekega večera skočil v Donavo. Čez nekaj dni so našli njegovo truplo; voda ga je bila vrgla na breg.

IV.

»Blagorodna gospodična Irma Makai, Budimpešta, Tulipanska ul. 28, IV./32.

Ljuba gospodična Irma! Že tri dni sem v Curihu. Moj prijatelj je imel prav, ko je trdil, da bom kot kemik tu še nekam lahko dobil službo. Res so me takoj sprejeli in dobim 300 frankov začetne plače na mesec.

Irma, Znano vam je, kako zelo vas ljubim in obožujem. Doslej sem namreč okleval, zdaj ko imam službo, se vas pa že upam vprašati: Povejte mi, ali bi hoteli biti za vse življenje moji, ali bi hoteli postati moja žena?

Draga Irma! Ne veste, kako težko pričakujem vašega odgovora. Ako boste uslišali mojo prošnjo, bom naj srečnejši človek na svetu. Če se boste pa drugače odločili, vas prosim, da mi ne odpisete, kajti vaš molk bo povedal vse.

Do smrti ljubeči vas

Ivan.

Irma je dan za dnem posedala pri oknu in čakala na pismonošo, a zaman. Lepo dekle je postajalo čedalje bolj žalostno, ker je z žalostjo spoznavala, da jo je njen Ivan v tujem mestu popolnoma pozabil.

Bilo je pa ravno narobe. Ivan je šel dneve, kdaj dobi odgovor na svoje pismo. Težko, zelo težko ga je pričakoval. Po enem tednu je pa videl, da je vse čakanje zaman. Zvečer je šel iz obupa v neki lokal, da se napije. Prisledila je neka plesalka in potem sta šla skupaj domov. Ivan se je navadil na pijanost in na plesalko in se čez pol leta z njo poročil. Ni pa bil srečen v tem zakonu, kajti zmerom je mislil na Irmo, na edino žensko, ki bi bil z njo srečen. Vdal se je pijaci, zanemarjal je službo, tako da so ga lepega dne odpustili. Zdaj ga živi njegova žena. Dokler se ga ne bo navadila...

V.

Tako bi se bilo zgodilo. Na srečo se je pa v zadnjem trenutku zgnil v pismonoši čut odgovornosti. Premagal je svojo utrujenost in vsa pisma v redu dostavil.

(d)

kako je bila okoli treh zvonila pred stanovanjem Miss Colesove in kako jo je nazadnje hišnica vrgla skozi vrata. V odmoru je razred ravnodušno sklenil, da bo novi profesorici, pošastni Missis Larringtonovi kolikor mogoče grenil življenje.

Ko je naposled zazvonilo k pričelku usodne ure, so dekleta sedela v svojih klopih s takšnimi obrazi, ko da se bo nanje vsak trenutek zrušil strop. Potlej so se na hodniku zaslišali koraki in oči vseh so se kakor bi trenil uprle v vrata. Le-ta so se odprla mučno počasi in vstopila je — Miss Colesova s svojim prikupnim nasmehom.

Učenke so od samega strahu in presenečenja pozabile vstati. Mala Ruth Baxtrova se je prva znašla.

»Miss Colesova!« je vzkliknila s poljenajčim glasom, saj so nam včeraj vendar rekli, da bomo dobile novo profesorico Missis Larringtonovo.

»Da — to sem jaz.« je pojasnila ljubljanka vsega razreda. »Včeraj popoldne sem se namreč poročila z Misterom Georgom Larringtonom...«

Moje počitnice

12leten deček, sin revnih staršev iz neke vasi v okolici Ljubljane, nam v nekaj vrsticah popisuje svoje prve dijaške počitnice. Pri čitanju doživljajev te mlade duše boste — kakor že tolikokrat — opazili, da sta bolj ko drugod prav v siromašnih slojih doma — srčna plemenitost in živa, ustvarjalna domišljija.

Kakor vsi drugi, sem tudi jaz zadnje šolske dni sanjal samo o počitnicah. V duhu sem se že videl na obali našega Jadrana, pa spet pri stari mami v njenih vinogradih ali sem pa letoval v rojstnem kraju moje mame, v prelepem Bohinju. Moje sanje so se pa razkadile v nič in ostal sem doma. K mormu je šel moj bratce, pri stari mami je vse toča pobila in na počitnice v Bohinju nisem mogel misliti, ker je pač treba za to precej denarja. O, ne mislite, da sem bil zato žalosten! Tudi doma je prijetno. Z gospodarjem sinkom Marjanom, ki je zelo prijeten tovariš, si ustvarjamo počitnice kar po svoje. Na dveh gredicah raste mak in to je najina džungla. Poleg tega imava tudi zverinjak, ki ima celo dve živali. Malega piščanca, ki se je izgubil v grmovju, kjer smo ga potem našli in pa rumenokljuno gos, ki nama predstavlja predpotopnega živega mamuta.

Ker nas je v hiši dosti otrok, ne iščemo druge družbe in jo sami mah-nemo v bližnji pragozd Straža na pohod na črnce. Vselej je zmaga naša. Črnce kratkotalno pohrustamo, kar se nam pozna še dan ali dva na rokah in ustih. Kar jih je pa odveč, pa prinesemo domov. Naše mamice pa nam pripravijo sladko jed iz njih. Zredčile so se vrste naših sladkih črnc »govražnikov«, zato nas je pa tudi bojažljivost minila.

Zdaj največ obiskujemo našo bistro Savo, ki nam nadomešča mamo. Ob njenih bregovih je od sile pri-

jetno. Sonce močno kuri svoje plavce in njegova toplota kar lije na zemljo. Kadar je le preveč vroče, pa se ohladimo v hladnih valovih bistre Save. Kosamo se v plavanju z urnimi ribicami, ki se nas pa boje in odplavajo proč.

Vsak dan ob 12. uri postaneva midva z Marjanom pilota. »Kako vendar!« boste vprašali. Čez naše hiše brni opoldne veliko letalo. Z daljnogledom se razločno vidijo črke D.-A.-J.-A.-T. V mislih zasledva pilotske sedeže tega letala, pa gre gori, dol in naokrog, dokler nama ne izigne na obzorju in se midva spet znajdeva na tleh, pa brez vsakih poškodb. Morda se nama bo kdaj le uresničilo ta sen! V takšnih prijetnih doživljajih nam je poteklo pol počitnic. Tudi druga polovica ne bo slabša. Kadar se navčimo vsega, pa se kar porazgubimo po kotih, pa ne spat, o kaj šel! Vsak tepe knjigo v roke in spet nas vodi duh v neznane kraje in nam odkriva nova črta.

Tako nam minujajo dnevi velikih počitnic. Vsak nam nudi kaj tepega. Res, da je treba tudi kdaj kaj delati, pa to nas ne moti. Saj vemo, da naše mamice nimajo nikdar počitnic, ker imajo z nami mnogo skrbi. In pri mislih na svoje otroke pozabljajo nase. Ob igri in petju hitro tko dnevi. Z njimi pa raste naša moč in ob koncu počitnic bomo že takšni jakni, da bomo brez strahu pričeli novo šolsko leto.

Pozdrav vsem od vašega

Janka B.

**RADENSKO
ZDRAVILNO
KOPALIŠČE**

zdravi z dobrim uspehom bolezni srca, ledvic, žilcev, nervozo, žolced, jetra, ženske katere, spolne motnje, notranje žleze. Ako trpite od katere teh bolezni ali sploh obiskujete zdravilišče, zahtevajte naš prospekt, v katerem imate mnogo koristnih navodil o zdravlju.

Uprava Radenskega zdravilnega kopaljšča

SLATINA RADENCI

Direktni vagon za zdravilišče SLATINA RADENCI odhaja iz Ljubljane ob 8.00 ter prihaja v RADENCE ob 14.42.

Anekdote

10.000 frankov za pivnik

10.000 frankov (13.500 dinarjev) je ponudil za en sam pivnik neki angleški bogataš straži Slavoloka zmage na pariškem trgu Place de l'Etoile. Gre namreč za pivnik, ki je z njim gardist te dni popivnal podpis kralja Jurija VI. v zlati knjigi, shranjeni pri spomeniku neznanega vojaka. Gardist se pa ni dal pregovoriti in je odvrnil, da dragocenega pivnika ne proda. Angleški ljubitelj redkosti je užaljen spravil denar. Prepričati se je moral, da na svetu vendar ni vse na prodaj, tudi za bajen denar ne...

(n)

Zvezani Tolstoj

Dobre volje se je nekega dne pomenoval veliki ruski pisatelj Lev Nikolajevič Tolstoj s svojim prijateljem pesnikom Fetom in še z nekim znancem — slikarjem. Pesnik Fet je pripovedoval o doživljajih, ki so v življenju naredili nanj najgloblji vtis. Slikar je tudi že popisal svoja doživlja, vrsta je torej bila na Tolstoju. Lev Nikolajevič Tolstoj se je zamiljeno zagledal v ročko samovarja, nato je pa nekam skrivnostno pričel: »Bil je lep sončen dan. Sonce je sijalo, jaz sem pa moral ležati v temni sobi na mizi, zvezan...«

»Zvezan?« je presenečeno vprašal prijatelj Fet.

»Da, zvezan,« je prikal resno Tolstoj, »divje sem se oziral okrog in iskal pomoči. Skušal sem se braniti, vplil sem s solzami v oči in drl sem se, kakor bi me kdo na meh drl. A osebi, ki sta me privezali k mizi, sta odšli iz sobe in se nista več zmenili zame. Ves obupan sem si poskušal osvoboditi roke. Skušal sem se otresti svojih vezí, a zaman. Jokal sem vse glasneje in glasneje, kar tulil sem, a nihče mi ni prišel na pomoč. Naposled mi je še joka zmanjkalo. Ko sem se tako mučil že dobro uro, sta spet prišli tisti dve osebi nazaj. Stopili sta k mizi in me odvezali. Odahnil sem se. Zdaj bom torej prost! A kako sem bil razočaran, ko sem videl, da sta me koj nato spet zvezali. Bilo je strahotno...«

Radovedno in vprašujoče sta prijatelja zrla v pisatelja.

»Kdo sta pa bili ti osebi?« je naposled vprašal slikar. Tolstoj je upri svoje svetlosive, globoko ležeče in izrazite oči v radovedneža in dejal skrivnostno: »Bili sta dve ženski...«

»Ženski?« sta zamrmrala prijatelja in njuna radovednost je postala še večja. »Kje se je pa vendar to zgodilo?«

»Na Jasni Poljani,« je odvrnil Tolstoj kratko.

»In kdaj se je to zgodilo, kdo sta vendar bili tisti dve okrutnici?«

Okrog Tolstojevih ustnic je zaigral hudomušen smehljaj. Spet je predirno pogledal svoja prijatelja in dejal: »Bilo je pred mnogo, mnogo leti. Takrat sem bil še zelo mlad, še dojenček. In tisti dve okrutnici sta bili moja mati in neka postrežnica. Zavijali in zvezali sta me na mizi s povojčki...«

Drugi so obračali, življenje je obrnilo

»Vi ste vse preplahili in prešikali! Za nikakšno telesno delo niste sposobni, posebno pa ne za vojaščino,« je rekel neki učitelj v kadetnici enemu izmed svojih dijakov. Ta dijak ni bil nihče drugi ko Napoleon.

»S svojo nemščino ne boste daleč prišli,« so pridigali učitelji nekemu dijačku. Bil je Grillparzer, slavni nemški pisatelj.

»Možster, vi boste gotovo postali še bogati in slavni,« je zaklicalo neko umetniško nadahnjeno dekle svojemu učitelju. Bogat ni postal nikoli in zaslovel je šele po svoji smrti — nesmrtni Franc Schubert.

»Nikar se ne deri kakor sraka,« je nahučal lepega dne neki stavbenik svojega delavca, zidarja. »Sraka« ni bil nihče drugi ko slavni pevec Enrico Caruso.

»Na stara leta boš moral še prosjati,« je prerokoval neki bratranec kralju avtomobilov Henryju Fordu...

KDO IN KDAJ NAJ SE POROČI

Po neki romantični teoriji leži nekaj skrivnostnega v procesu združenja, vsak človek ima svojega »po naravi določenega tovariša«, in če tega dobi, tedaj zaljubljenca vesta, da »spadata skupaj«. Hladnokrvne analize in kalkulacije uničijo romantiko, očita jo takšni ljudje znanosti. Pravo razumevanje pa romantike ne bo uničilo, utegne pa preprečiti poznejše razočaranje. Vprašanje je le, ali naj uporabljamo svoj razum, da obvladamo romantiko, ali naj se pa predamo na milost in nemilost slučaju. Ne moremo se samo iz gole volje zaljubiti, ali ne zaljubiti; lahko pa držimo romantično čustvo v voljo na vajetih, dokler ne zmaga razum. Ko bo prišel čas, bomo že spoznali, da čustva zategadelj, ker so bila prej pod nadzorstvom, ne oslabe.

Kateri so torej glavni činitelji pri razumni izbiri? Najprej so znanstvena opazovanja zavrnila napačno domnevo, da se nasprotni tipi privlačujejo, in se naj torej ti poročajo. Ravno narobe, enako privlačijo enako. Bolj zanesljivo je, če se poročiš z osebo približno iste starosti, istega plemena, vere in socialnega reda, podobnih zanimanj, idealov in prepričanj. Prav tako je bolje, da sta si zakonca, če je le mogoče, podobna tudi v telesnih odnosih in duševnih zmoglostih. Nevarno je poročiti se zato, da bi nekoga dvignili. Naravno ne moremo nič oporekati, če dva v manj važnih vprašanjih okusa in temperamenta volita tako imenovano nasprotje, a edino absolutno pravilo nasprotja je, da volimo nasprotni spol. Le preveč je verjetno, da se v zakonu dveh zakoncev z različnimi političnimi in narodnostnimi nazori pojavijo problemi. Kulturne razlike tu niso tako nevarne.

Bodoča zakonca si pa morata biti v

enem čisto na jasnem, namreč v določitvi števila otrok, časa njihovega rojstva, njihove vzgoje, o vlogi žene kot gospodinje ali delavke zunaj doma, o prijateljstvih, o važnih zadevah spolnega življenja, o dolžnostih družine nasproti družbi.

Vsak človek bi moral imeti možnost, zbirati svojega druga med kar največjim številom kandidatov. Če so včasih menili, da zadošča poznanstvo s petimi kandidati, bi jih moralo biti danes 25. Z rastočo emancipacijo ženske, moramo pa bolj in bolj upoštevati neko splošno tovarištvo med možem in ženo. Mož si ne sme nič več, kakor v prejšnjih časih, lastiti pravice za skakanje čez plot kot nekaj, kar se samo po sebi razume. Žena zahteva danes večjo zadostitev tudi zase, kajti ona iz moderne literature in razgovorov ve, da je ta zadostitev možna.

Med tem ko je problem prave izbire zakonskega druga postal tako raznoličnejši, ni socialni ustroj napravil nobene koraka, da bi našel tega druga. Mladi ljudje imajo sicer danes več priložnosti, da pridejo skupaj, ko kdaj koli poprej, a pogoji ob teh priložnostih so čisto neugodni za resno prijateljstvo, ki bi moglo biti podlaga za zakon.

Današnja mladina potrebuje zares več priložnosti za neprisiljene sestanke po staromodni šegi. V šolah, cerkvah, domovih in družabnih organizacijah. Moderna družba ima resnično potrebo po uredbah, ki bi prevzele nalogo žitnih posredovalcev. Mnogi mladi ljudje so preveč pasivni in boječi, da bi izrabili ugodne priložnosti, ko bi lahko nekoga spoznali. Naši mladi ljudje potrebujejo, čeprav zveni to neverjetno, še več klubov in več družabnosti, če hočejo dobiti primerne druge za življenje.

R. S.

Kako se negujem o počitnicah?

Na počitnicah pazim predvsem na to, da se prav zares odpočijem. Odpočijem si duha, a pri tem tudi ne pozabim na telo. Najrajši grem na počitnice tja, kjer ni dosti ljudi in kjer živim po svoji mili volji. Čitam, a samo malo, kajti preveč nočem natezati fantazije, rajši ji pustim prosto pot, da se naigra po zelenih vršičkih vej, po sinjini in bleščici razigranih valov, po belini obreznega peska ali po mehki sivini padajočega mraku. Tako živim na počitnicah. Predajam se soncu in zraku in — lenarim. Zavedam se namreč, da dela dobro le tisti, ki zna tudi pravilno počivati.

Edina skrb, ki mi greni sladkost počitniškega brezdelja, je osebna nega. Če se ženska ne neguje, se ne počuti tako izvrstno kakor če je zmerom, vsak trenutek kar najbolj čedna in negovana. A ne mislite, da se negujem z raznimi kremami in pudrom; moja počitniška nega je zelo preprosta in kar je še posebno važno — zelo naravna.

1. Če sem na počitnicah ob morju, pazim posebno na to, da si lase vsak dan umijem tudi v sladki vodi — če le morem v deževnici. Vsak dan pojem pol kile fig in eno kilo grozdja, namesto kakšne druge južine. Meso nadomestim navadno s solato (vsekako solato s česnom), s paradižniki in drugo zelenjavo. Ob koncu počitnic imam vselej precej lepšo kožo, in sicer samo zato, ker postanem za dober mesec ali celo za dva vegetarijanka.

2. Tudi na počitnicah pazim na svoj priček. Ker ne hodim k frizerju, si urejujem lase kar sama. Vsak drug večer si jih navijem na navijače, če so pa lasje mokri in če je vreme zunaj lepo, si v sobi pred ogledalom uredim kodre in valove, nato pa tečem na sonce, ki mi lase posuši tako, da ostanejo lasje tudi poletje, ko so že suhi, lepo nakočeni in valoviti.

3. Vsak dan posvetim nekaj minut telovadbi obraza, in sicer zato, da bi izgubila tišči dve gubi, ki se mi tako radi naredita med nosom in ustnicami. Veste, kako delam to? Napihnem lica, kolikor morem, nato pa malo odprem ustnice in čisto počasi piham vse dotle, dokler niso lica spet takšna kakor so po navadi. To ponovim vsak dan

10 krat; kadar pridem s počitnic imam lepo napeto kožo, brez sleherne gube. To naj bo torej rezerva za zimo in jezen, ko mi delo in skrbi gubata čelo.

4. Če sem na počitnicah na kmetih, si obelam zobe s kaduljo. Vsak kmet vam bo vedel povedati, kakšna je kadulja. Raste na polju. Natrgam jo, sušim v senci; ko se posuši, postane tako krhka, da se zdrobi v prah. S tem prahom nadrgnem zobe in čeljusti. Zobje postanejo bleščeči, a tudi dlesni se okrepe in diš osveži.

5. Zgodi se, da mi v planinah ali pa ob morju od vetra porde oči. Hitro si pomagam, zavrjem nekoliko vode, po možnosti deževnice (deževnico nabiram ob vsakem dežju v posebne steklenice), primem ji prgišče krebulje, ki sem jo že poprej skrbno oprala, pustim, da stoji nekaj minut v vodi, nato vodo odcedim in si z njo izmijem oči. Na mah so jasne in tudi otekle veke takoj splahnejo.

6. Če imam kožo na obrazu razdraženo, zardelo od prahu in vetra, si na kaj preprost način pripravim »svojo kremo«. Spečem precej velik krompir in ga potlej pretlačim v svežem presnem mleku. Namažem si to »kremo« za nekaj minut na obraz (10 do 20 minut), nato s presnim mlekom izmijem. Tako se počutim boljše, koža postane spet enakomerna in napeta.

7. Če mi morje porumeni nohte — pozabila sem vam povedati, da si jih na počitnicah ne loščim — kupim limono, jo razpolovim in si z eno polovico otrežem nohte. Takoj postanejo beli. Drugo polovico pa ožmem v presno mleko in si s tem izvrstnim čistilom natrem obraz.

8. Na morju si namažem kožo pred vsako kopeljo in pred vsakim sončenjem z olivnim oljem. Kupim ga kar na počitnicah, nič prečiščeno ni, zato pa tem bolj naravno in dišeče, brrrrrrr... Ker si moram pa opoldne ali pa zvečer obleči kakšno boljše praznjo obleko in ker je škoda blaga, da bi se s časom omastilo, si moram olje izmisti s kože. To naredim kaj preprosto. Preden grem zadnjikrat v vodo, si natrem ves život z vročim obreznim peskom, nato pa skočim v vodo in se dobro umijem. Učinek te kopeli je popoln; koža postane mehka, sicer ne tako suha, kakor bi bila od mila; a vendar dovolj, da ne maže oblek. Simona.

Coctail za utrujenost

Coctail za utrujenost: potrebuje paradižnik, zeleno, limono. Paradižnik pretlači skozi cedilce, zeleno nastrežaj in ravno tako pretlači skozi cedilce. Zmešaj in napolni s tem sokom kozarec, dodaj nekoliko limonovega soka in pij, kadar se te lotevata utrujenost ali dremavica.

Naša kuhinja

KAJ BO TA TEDEN NA MIZI?

Četrtek: Ocvrti grah na juhi, kisle kumariče, krompirjev pire, govedina. — Zvečer: Čevapčiči, mešana solata.

Petek: Gobjova juha s krompirjem, pečena riba, francoska solata. — Zvečer: Riževa palačinka, solata. Sobota: Tržiške bržole, krompirjevi emoki, solata. — Zvečer: Pečenjak in kompot.

Nedelja: Riževa juha, dunajski zrezki, ruska solata, pečen krompirček. — Zvečer: Mrzel narezek in obložene rezine.

Ponedeljek: Goveja juha z vlivanci, dušen krompir, telečja pečenka. — Zvečer: Rižota s solato.

Torek: Krompirjeva juha, kumariče v omaki, govedina, krompirjev pire. — Zvečer: Guljaž.

Sreda: Možganova juha, naravni zrezki, krompirjev pire. — Zvečer: Krompirjevi rezanci in solata.

na mizo. — Prav takšno juho pripravijo lahko tudi iz suhih gob, samo ko jih opereš, jih drobno sesekljaj in jih kuhaj dalje časa.

⁴ Riževa palačinke: Napravi in speci kolikor mogoče tenke omelete. Nato skuhaj v mleku pičlo ¼ litra riža. Hladnemu primešaj 1 jajce, 2 žlici sladkorja, malo vanilije, košček presnega masla in nekaj žlic sladke smetane. S tem nadevom namaži palačinke, vsako posevno čez pol prereži in jih zloži v pločvino tako, da slone druga na drugi. Nato jih polij s žvrkljanim jajcem in smetano, jih postavi v pečico, da se rumeno zapečejo, pollej pa daj na krožnik in postavi na mizo.

⁵ Tržiške koštrunove bržole: Koštrunove bržole popari z vrelo vodo in nasoli. V vodo daj pa precejeno koštrunovega loja, na rezinice narezane čebule, nekoliko brinjevih jagod in precej šetraj. Navrh daj bržole, prilij

Kako pravilno kuhamo

makarone?

Pravilno kuhanje makaronov je enostavno, ako pazimo na sledeče:

1. količina vode: za ¼ kg vzamemo 3 litre, za ½ kg 4 litre vode i. t. d.
2. način kuhanja: vodo osolimo in stresemo makarone v njo kadar zavre. Ves čas kuhanja naj voda živahno vre.
3. čas kuhanja: čim boljše je kakovost makaronov, tem dalj časa jih moramo kuhati. Dobre, po italijanskem načinu izdelane Pekatele-Jajzine kuhamo 20—25 minut. Kuhane makarone odcedimo v rešetki in jih oblijemo z mrzlo vodo.

Dober tek!

POJASNILA

¹ Ocvrti grah: Daj v ponev ¼ litra mleka, 1 dkg presnega ali kuhanega masla in malo osoli. Ko zavre, dodaj ¼ l lepe moke, mešaj na vročem, da postane testo gladko in se loči od poneve. Zdaj odstavi, da se malo ohladi; v mlačno zamešaj 1 jajce in čez nekaj minut še 1 jajce. Dobro zmešano daj iz poneve na desko, ki si jo z moko potresla, naredi iz testa kroglice kakor grah debele ali pa še večje; v masti jih ocvrti in daj v juho. Ali pa tlači testo skozi posebno cedilce, pripravljeno nalašč zato, v vročo mast. Ko je mast pokrita z graham in ko grah lepo zarumeni, ga vzemi ven in ga daj v jušno lonček. To delaj vse dotlej, dokler imaš še kaj testa.

² Čevapčiči: 1½ kile govejega mesa od stegna brez žil razreži, razmelji, malo posoli in pridaj malo strte čebule. To z rokami prav dobro vgneji in naredi za prst debele in ravno toliko dolge svaljke. Peči jih v plitvi ponvi, kakor pečeš zrezke v vroči masti. Pečene daj v kozico in pokrij. Ko so vsi narejeni, zarumeni v masti nekaj koleščkov čebule, čevapčiče zloži na pogret krožnik in potresi s čebulo. Daj jih s paradižnikovo mešano solato na mizo.

³ Gobjova juha s krompirjem. Skuhaj 3 ali 4 na drobne kocke zrezane krompirje v 2½ litra slane vode; pridaj lističe lovorja, nekaj drobno zrezane peteršilja, česna in timijana; daj v kozico dve žlici masla ali masti, 2 žlici moke; ko to zarumeni, pridaj drobno zrezane čebule in ko še čebula zarumeni, dodaj kakšne 4 pesti na rezine zrezanih, opranih in ožetih gob. Mešaj, da se malo osuše, prilij malo kisa in dodaj že prej kuhan krompir s vodo vred; dobro premešaj, pridaj nekoliko kisle smetane, kisa in popra in pusti, da vre še četrt ure. Vlij potlej na sprazne žemlje in daj

vode ali juhe in pokrij, da se pari. Če bi se mokrota posušila in bi bilo meso še trdo, prilij vode in pazi, da se ti ne prismodi. Ko postane meso mehkejšo, olupi več enako velikih, drobnejših krompirčkov, daj jih v kozico k mesu in večkrat obrni, da postanejo lepo mehki in rumeni. Ko je vse končano, zreži bržole in jih položi na pogret krožnik, naloži naokrog krompir, polij z omako in hitro daj na mizo, dokler je jed še vroča.

⁴ Pečena riba: Lepo osušeno ribo prereži po sredi od glave do repa, ali jo pa zreži na kosčke in jih nasoli. Potem dobro namaži s presnim maslom polo papirja in potresi nanj drobno zrezane čebule, zelenega peteršilja in česna. Na to polo razporedi ribo ali kosčke ribe in jo zavij tako, da je zgoraj in spodaj zavita s papirjem. Daj jo potem v namazano ponev in jo počasi peči. Ko je papir rumen, ga odstrani, ker je riba tedaj že pečena. Posebej v kozici naredi iz kosčka presnega masla in žlice moke masleno omako. Vanjo kani malo limonovega soka in polij z njo ribo. Ako pa želiš imeti rumeno omako, ji prižvrkljaj še en rumenjak.

Higiena stanovanja v pasjih dneh

Kadar srečam poletni to ali ono znanco, nanese pogovor vselej najprej na počitnice, potlej pa na vročino. Pasje vroče dni imamo zdaj, posebno tisti, ki stanujemo v velikih stanovanjskih hišah v najvišjih nadstropjih. Stanovanjske kasarne pravimo po domače takšnim velikim hišam; ne po krivici. Kako vse drugače so majhne, lične hišice z vrtilki, hišice, ki stanujeta v njih dve družini. Najlepši je kajpak lasten domek, a vsak ni tako srečen, da bi ga imel.

Pomagati si moramo kakor najbolje vemo in znamo, da tudi stanovanja v velikih hišah ne bodo poletni tako neznošno vroča. Predvsem moramo paziti na higieno stanovanja. Pozimi moramo stanovanja pravilno kuriti, a tudi pravilno zračiti, poletji jih moramo pravilno hladiti in kajpak tudi pravilno zračiti. Gospodinje in matere so pogosto obsojene, da skoraj vse poletne dni, od jutra do večera, prežive v stanovanju. Da jim življenje v zatohlih stanovanjih ne prija, je razumljivo; če pa že matere same ne vedo, kako naj si pomagajo, naj jim vsaj hčerke prikažejo na pomoč z vsaj svetlo. Evo vam ga!

Najprej je treba toploto v stanovanju zmeriti. Marsikatera najbrže ne ve, da kaže toplomer samo toploto tiste stene, ki na njej visi. To je pa zelo važno za pravilno merjenje toplote. V sobi namreč niso vse stene enako tople. Stene obrnjene na prisojno stran in na jug so zmerom za nekoliko stopinj toplejše, kakor je splošna toplota v sobi. To pa zato, ker se sonce upira v prisojno steno in ker notranjščina zidu po malem vpija toploto. Zato obesimo toplomer zmerom na severno steno, kajti toplota je tam precej enakomerna in še najbolj podobna resnični, t. j. povprečni toploti v sobi. Če nam je do tega, da čisto natanko doženemo toploto v stanovanju, privežimo termometer na srednje dolgo vrve in ga nekajkrat zavrtimo okrog sebe, v sredi sobe. Pozimi sme toplota v sobi segati največ do 20° C, poleti pa ne več kot do 22° C. V ločljem prostoru ni mogoče delati, če pa že delamo, škoduje delo našemu organizmu in našemu zdravju.

Se je poletje, a moda že gleda v jesen in priporoča za hladnejše dni takšne sportne plašče

ZATO
KER JE BONBON

ODLICEN
GA MNOGI PONAREJAJO
PAZITE IN
odklanjajte
POTVORBE

Ni posebno težko, znižati poletni toploto do najvišje toplotne meje 22° C. Posebno pripraven pripomoček za hladitev stanovanja je — preprih. Preprih, ki se ga pozimi tako bojimo, kajpak tudi poletni ni brez nevarnosti, zato zračimo stanovanja s preprihom samo tedaj, kadar gremo ven ali kadar smo v drugi sobi, tako da nas škodljivi preprih ne doseže. Odpremo vsa okna na stelaž in navzkriž, da hladni zračni tok, ki tedaj v sobi nastane, prepodi gorke tokove in ohladi zrak v stanovanju. Stanovanje mora biti pa na preprihu vsaj pol ure, šele potlej se čuti blagodejen učinek zračenja.

Nekateri poletni dnevi so pa tako pasji, da celo preprih dosti ne zaleže. Tedaj si pomagamo s hladno vodo. V velike čebre natočimo mrzle vode in te čebre postavimo na sredo v sobe. V takšnem loncu ali čeburi mora biti vsaj 10 litrov vode; ta voda hitro izpareva in zelo hitro in zanesljivo ohladi zrak. Voda in preprih ohladi stanovanje tako temeljito, da tudi v gornjih nadstropjih stanovanjskih hiš lahko mirno in dobro spimo.

Mnogo ljudi poleti zbolijo samo zaradi prebude vročine v stanovanjih. V ohlajenih in prezračenih stanovanjih je pa življenje poleti prijetnejše kakor zunaj, v vročini in soncu. Posebno za majhne otroke, za dojenčke, je važno, da živijo v prezračenih stanovanjih, kajti le tako ostanejo zdravi in odporni proti boleznim. Nikakor pa ne smeš zračiti stanovanja s preprihom, če je otrok še v sobi, pa naj si bo še tako dobro pokrit.

Ohladi vsaj enkrat na dan stanovanje z vodo in preprihom, naj ti ne bo žal blestečega se parketa in tudi vode ne. Prvo in glavno je pri človeku zdravje, tega se zavedaj vselej in ob vsaki priložnosti. S.

Porabni nasveti

Muhe ti ne bodo ponesnažile okvirjev pri slikah, če jih boš umila z vodo, v kateri si skuhala nekaj čebule.

Solnčna kopel: Zdaj poleti so se pričele izdatne solnčne kopeli, ki ti bodo koristile le, če jih ne boš pretiravala. Najprej se smeš solnčiti samo tri minute in to kopel nadaljevati z zračno kopeljo v senci. Počasi lahko kopel nekoliko raztegneš, prej pa moraš kožo dobro natreti z oljem ali kako mastno kremo. Najboljši čas za solnčenje je dopoldne od ½ 10. do ½ 12. ure in popoldne od 3. do 5. ure. V tem času imajo ultravijolični žarki največjo moč. Solnčna kopel pozdravi marsikatero bolezen že v kati in obenem jači odpornost proti njej. Pretirano solnčenje ima lahko slabe, celo nevarne posledice: vnetje kože, opekline vročino in celo solnčnico.

Duh po ribah odpraviš z jedilnega orodja, če ga pri čiščenju najprej obdrgneš s pepelom.

Ako hočete svojemu porcelanskemu servisu vrniti sijaj, da bo videti kakor nov, ga obrišite s krpo, namočeno v terpentinu. Nato ga še enkrat obrišite s suho krpo, in porcelan bo spet lepo blesteč.

Pri kožnem vnetju in izpuščajih dojenčkov, pri razpokanih in razbolelih prsih mater

čudovito učinkuje
pravo rastlinsko mazilo

»OKAMA«

Okama mazilo se dobi v lekarnah in drogerijah, škaf. dn 8". Razpošilja proti predhodnemu nakazilu dn 10".

LEKARNA MR. JOZE OBLAK
Št. Vid nad Ljubljano

REX

Problemi našega časa

S 500 km na uro po tračnicah?

Iz Pariza v Berlin v 2 urah...

Zdi se, da bomo že prav kmalu potovali s hitrostjo več ko 500 km na uro, a ne samo v zraku, ampak tudi na trdnih tleh. To niso visokoteleče sanje, saj je nemški profesor in izumitelj inženir Kurt Wiesinger že doli izjavil, da je obratnost še z zadnjimi pomisleki glede varnosti in gospodarske rentabilnosti svojih izumov. Dosedanji uspehi profesorja Wiesingerja so tako prepričevalni, da so na Nemškem že ustanovili poseben industrijski odbor, ki bo temeljito proučil te izume in jih bo skušal v praksi uveljaviti.

Se do nedavnega se je zdelo, da na trdnih tleh hitrosti ne bomo več mogli prida zvišati. Današnja hitrost kopenskih vozil je za dobrih deset let zastarala za hitrostjo v zraku. A vse kaže, da nismo več daleč od dni, ko bodo izumi dr. Wiesingerja hitrost letal ne samo dohiteli, ampak celo prekosili. Profesor Wiesinger se že dolgih 25 let bori za bliskovito hitrost vlakov pri popolnoma varni vožnji, kjer bo iztirjenje izključeno. Menda se mu je zdaj naposled nasmešnila sreča. V svojem dolgoletnem delu si je pridobil profesor Wiesinger več nemških državnih patentov.

Izhodišče izumiteljevega dela sloni na nekaj preprosti preudarkih. Evo jih: železnice hočejo po vsaki ceni prekositi druga vozila, zato grade ogromne pogonske naprave s silo sto konjskih sil ali pa še več na potnika, ne glede na stroške. Pri avtomobilih so okoliščine podobne, toda glede na to, da avtomobil vodimo z roko in da utegne na lepem počiti zračnica, če vozimo s hitrostjo več ko 250 km na uro, je zadeva vendarle nekoliko drugačna. Zato grade pa izvrstne avtomobilске ceste, da bi tudi avtomobili lahko razvili kar največjo hitrost. Pri letalih in avtomobilih pride vrhu tega sleherni pomnožitev hitrosti zaradi majhne izrabe prostora še posebno draga. Gospodarsko najbolj rentabilen in tudi najbolj varen je vlak, kajpak z ustreznimi motorjem, vlak ki doseže hitrost več ko 250 km na uro, a hkrati izpolni tudi razne, zelo važne pogoje: biti mora urejen za promet na debelo, svojo hitrost mora doseči pri popolnoma varni vožnji, kjer iztirjenje ni mogoče, posebej za to mora biti zgrajen in teči na posebnem tiru. Sicer pa pri takšnih vlakih ne odpadajo samo razni nedostatk avtomobilov, letal in zdanjih vlakov, ampak ima takšen vlak razen tega še šestkrat manjše trenje koles. Danes je stvar takšna: pod istimi pogoji potrebujejo letala 70 do 100 kil, avtomobili 15 do 20 kil, vlaki pa samo 2 do 3 kile vlečne sile za prevoz 1 tone.

Kakšen velikanski napredek bi doživel naš promet, ako bi se nam posrečilo zvezati vele mesta med seboj in z božjo naravo z gospodarsko rentabilno in — to je glavni pogoj! — pred iztirjenjem popolnoma varno železnico, ki bi dosegla hitrost tudi 500 km na

uro. Iz Berlina v Hamburg bi potovali dobre pol ure, iz Berlina čez Poruhre v Köln slabo poldrugo uro in iz Pariza v Berlin bi potrebovali samo 2 uri...

Bliskovna železnica, kakršno si je zamislil inženir Wiesinger, ustreza vsem navedenim pogojem. Pri današnjih železnicah tehta sedež v vagonu brzih vlakov v povprečju težo lokomotive okrog 1000 kil! In teža enega sedeža pri avtomobilu — pomisliti moramo, da vozijo avtomobili po dokaj slabšem terenu kakor vlaki — znaša 200 do 300 kil. Ker bodo gradili nove železnice s kar najlažjim materialom, bodo te številke že nižje, hkratu bodo pa tudi prihranili pri materialu. Kajpak ima gradnja teh novih lahkih vlakov svojo senčno stran: varnost vožnje pred iztirjenjem je namreč odvisna predvsem od teže vagona. Pri gradnji lahkih vlakov po načrtih inženirja Wiesingerja pa te okoliščine ni, na njeno mesto stopi pa vse ugodnejše: prisilni tek. Pri prisilnem tekju je iztirjenje čisto izključeno, razen če se tiri in kolesa zdrobe. Tračnice so namreč pri tem sistemu za 30% nagnjene navznoter in prav tako seveda tudi kolesa. Tako sploh ne morejo skočiti s tračnic, ne morejo se iztiriti.

Vprašanja stroškov in kretin ne delajo graditeljem nobenih težav več, prav tako tudi ne predori in železniške postaje. Pri teh lahkih vlakih seveda ne bo dosedanjih križišč s cestami, ampak sami podvozi in nadvozi. Na dragem terenu, kjer bi razlastitev zemlje preveč stala, bi tir zgradili polvisoko.

Nekateri so že predlagali, naj bi nove bliskovne železnice gradili hkrati z nemškimi avtomobilskimi cestami. In sicer naj bi 5 metrov široki zeleni pas med obema cestnima polovicama porabili za železniško progo za takšne vlake. Modelni poskusi z 2 in pol metra dolgim in 45 kg težkim vozom na več sto metrov dolgi ovalni progi so popolnoma potrdili pravilnost znanstvenih trditvev in izumov inženirja profesorja Wiesingerja.

(»Grüne Post«, Berlin)

Največji, največje, največja na svetu

Največji pokriti vodnjak na svetu so pred kratkim dogradili v dunajskem živalskem vrtu. Podzemeljski ribnik — zgrajen je iz železobetona — ima na dnu 25.000² površine in sprejme vase 140.000 kubičnih metrov vode.

Največji nasip na svetu je za zdaj — dokler ne končajo Grand-Couleeve nasipa v Ameriki — Boulderjev nasip v Združenih državah; ta nasip ima 3,9 milijona kubičnih metrov prostornine in lahko sprejme vase 37 milijard m³ vode. Nasip Grand Coulee, ob iz-

livu reke Grand Coulee v Columbiju, v Washingtonu (USA) grade že dve leti in ga bodo najbrže kmalu dogradili. Ta nasip bo imel po 10,3 milijona m³ prostornine in bo lahko sprejel vase 45 milijard m³ vode. Grand Couleejev nasip bo dolg 1420 m, torej 3/4 krat toliko kakor Boulderjev nasip.

Največje letališče na svetu bo v berlinskem Tempelhofu, letališče, ki so

ga pravkar v surovem stanju dogradili.

Največjo gonilno napravo grade ob nasipu Grand Couleeju. Dogradili jo bodo najbrže čez tri leta, razvila bo pa lahko 2,7 milijona konjskih sil.

Največji dimnik na svetu je dimnik toplotnice zlata Chinnampu, na Koreji, na Kitajskem. Zgradili so ga leta 1937, in je visok 182 m.

RADIO

Kakor v mednarodni politiki, tako letos tudi pri radiu ni nobenih počitnic. Vse kratkovalovne, srednjevalovne in dolgovolovne oddajne postaje se trudijo, da kar najbolj razširijo politična mnenja svojih propagandnih ministrstev in tiskovnih uradov. Menda je ni ure ne podnevi ne ponoči, da ne bi države napolnjevale ozračje z donečimi, med seboj nasprotujočimi si poročili in novicami. Hudemu deževju zadnjih tednov gre zasluga, da so postaje oddajale različneje kakor lani ob tem času.

Češkoslovaška je z novo oddajno postajo Praga II. precej pridobila. Nemški oddajni postajo v ČSR sliši vsa Evropa. Praga-Libitz, Košice, Brno in Banská Bistrica so obdržale svojo moč. Moravska Ostrava je pa ob menjavi valov s Prago II. izgubila nekoliko jakosti, a samo malenkost. Glede jakosti nemških oddajnih postaj se ni nič spremenilo; s prirastkom avstrijskih oddajnih postaj so se samo

spremenile oddajne skupine. Za »obdelavo« Češkoslovaške so zdaj določene postaje Breslau, Lipsko, Monakovo in Dunaj, za skandinavske države se pa trudijo Stuttgart, Saarbrücken in Frankfurt. Jugoslaviji posvečajo posebno pozornost Dunaj, Celovec in Gradec.

Tudi Jugoslavija se hitro in pridno oborožuje v etru, saj zida kar štiri oddajne postaje: v Skoplju, Mariboru, Sarajevu in Splitu. Italija je v enem samem letu svoje postaje modernizirala in znatno ojačila. Dve italijanski enokovalovni postaji Ancona in Catania, ki jih ravno grade, bosta kmalu dokončani. Ancona bo že te dni pričela prve poskusne oddaje. Obe oddajni postaji bodo pa uradno odprli šele 28. oktobra. Tripolitansko oddajno postajo, prvo italijansko velepostajo na afriških tleh, bodo zdaj izpopolnili z novimi stroji. Tudi tu bodo pričeli oddajanje v pričetku jeseni.

Francija se bo morala podvzati, če bo hotela dohiteti svoji sosedi Italijo in Nemčijo. Kratkovalovna kolonialna oddajna postaja ima veliko jakost. Radio Normandie, Radio Pariz in Toulouse so zvočno izvrstni. Vendar danes te postaje ne zadoščajo več. Grenoble, čigar stara oddajna postaja je bila nekakšna športna postaja med francoskimi oddajnimi postajami, bo dobil oddajno postajo za 120 kw, ki so jo že pričeli graditi na visoki planoti v Champagni. Upajo, da jo bodo v 10 mesecih dogradili in da bo tedaj tudi že oddajala. Obe zasebni radijski postaji jugozahodne Francije sta zamenjali svoje valove; to je bilo pa možno le tako, da je pariška zasebna oddajna postaja Ile de France pristala na to, da bo uporabljala iste valove (219,6 m) kakor Radio Bordeaux. Radio Agen je pa prevzel nekdanje valove iz Bordeauxa, dolge 309,9 metrov. Radio Strasbourg je med 1130 uro in med 14. in 17. uro prekinil svojo oddajo, da omogoči dograditev 200 metrov visoke antene pri oddajni postaji v Brumathu.

Kneževina Liechtensteinska gradi v Vaduzu majhno oddajno postajo. Oddajala bo na 209 metrov dolgih valovih in bo služila v reklamne namene.

Angleška gradi samo štiri majhne vmesne postaje. Britanska Indija ima pa kar šest velikih oddajnih postaj.

(Po »Prager Tagblattu«)

Ali bo nekdanji italijanski častnik res uresničil Ikarove sanje?

(ev) Rim, julija. Na Reki je rezervni častnik in vojni invalid Lucatti sestavil napravo za letenje po zraku brez slehernega motorja.

Gre za majhno letalo brez motorja, gonila ga bo namreč samo moč pitovih mišic. Ta naprava bo imela pedala kakor kolo. Njen izumitelj je pa prenos energije na zobato kolesje tako iznajdljivo sestavil, da lahko goni propeler s hitrostjo do 1.400 obratov na minuto.

Aparat se bo lahko dvignil v zrak brez slehernih pomoči, letalec ga bo naravnal po mili volji in v zraku bo vzdržal tako dolgo, kolikor bo želel letalec.

Italijanski časopis »Popolo di Roma« je napisal o novem izumu: »Če se bo posrečilo to genialno napravo izpopolniti, se bo res lahko vsakdo sam dvignil v višave, uresničen bo starodavni sen o krilatemu človeku. Posebno važen je pa ta izum za vojaške svrhe. Saj bi vojak, ki bi se lahko dvignil v zrak brez motorja, brez pripravnega prostora za polet in pristane, postavil vso dozdandjo vojno tehniko na glavo.«

Juka, industrijska rastlina bodočnosti

Pred dvajsetimi leti so iz tropske Amerike prenesli neko rastlino, ki se znanstveno imenuje Yucca Fleccida, v Taurusu v Nemčiji. Ker ima krasne bele cvetove, so je gojili kot okrasno cvetlico po vrtovih. In njenih listov se pa lahko dobivajo posebna vlakna, ki iz njih lahko tko fina tkiva za izolacijo za oblaganje gumijastih cevi; lahko jih pa tudi uporabljamo za izdelovanje nitroceluloze. To praktično značilnost rastline so opazili šele pred kratkim, zdaj ji pa posvečajo veliko pozornost.

S križanjem z drugimi rastlinami, ki dobro uspevajo v evropski klimi, se je Nemcem posrečilo, da lahko zdaj juko goje tudi na polju. Juka uspeva v peščen, vlažni in tudi kameniti zemlji in ne terja posebne nege. Dohodki, ki jih prinaša gojitve juke, so nekajkrat večji od dohodkov, ki jih prinašajo na leto druge rastline. Zato vidijo Nemci v juki prvo novo značilno nemško industrijsko rastlino.

Od vseh evropskih držav ima Nemčija največ kinov

(r) Berlin, julija. V neki statistiki beremo, da ima v Evropi največ kinov Nemčija. Zdaj jih baje imajo:

Nemčija	6.182
Francija	4.471
Anglija	4.305
Italija	4.100
Španija	3.351
Češkoslovaška	1.937
Švedska	1.670
Romunija	900
Belgija	790

Zanimivo je omeniti, da je število obiskovalcev kinov veliko večje na Angleškem kakor v Nemčiji. L. 1937 je na Angleškem obiskalo kine 864 milijonov gledalcev, v Nemčiji pa samo 450 milijonov.

27. nadaljevanje

»To že vem. Bržčas tisti gospod, ki je njegovo ime zaslovelo s »Praporovimi« novelami. Pred meseci ste si dovolili z nami malo šalo, ko ste nam pisatelja tiste novele opisali kot mladčena s plavimi lasmi in ste nam natvezli, da je mladi mož domačin iz Moskve in da ga sploh ne poznate. Zdaj pa čujem, da sta debela prijatelja in da ima možak že vso glavo sivelo«

»Star še kljub temu ni. Lase mu je usoda pobeljala«

»Toliko bolj sem začuden! Lizika se zdi popolnoma pod vplivom tega neznanca, saj se je vendar odločno uprla, da bi se vrnila v hotel. Kaj naj to pomeni? Sama bom posegla vmes in se ne bom ozirala na prav noben ugovor. Še na zdravnikovega ne. Moja hči mora nazaj, tako zahtevam! Še danes se bo vrnila«

Vstala je in vrgla te besede svoje-mu staremu nasprotniku vprav gospodarsko v obraz. Toda Evgen Eckard se ni dal ugnati.

»Ne bo prišla« je hladno odgovoril. »Takrat res še ni vedela, kakšno akletje jo je privlačevalo k temu možu. Zdaj ve! Bil je zgolj svetli glas uarave: otroka je vlekel o četu!«

Olga Pavlova je vztrepetala, kakor da bi jo bil ošinil blisk.

»H komu?«

»K svojemu očetu! Moj prijatelj si je samo nadel ime Aleksej. Piše se pa prav za prav drugače — in tudi vi le predobro poznate njegov priimek, gospa. Tudi vi ste se nekoč tako pisali. Piše se Rihard Brunold...«

»Brunold« je kriknila in obnemela. Oči so se ji izbulile in zdelo se je, da vstaja pred njo siva pošast iz temnega groba. Hlastnila je v zrak in se naspol nezavestna sesedla v naslanjač.

Eckard je stopil tik k njej, in njegov glas je zvenel ledeno in brez sočutja:

»Nikar se ne bojte! Mož, ki bi lahko

od njega terjal račune, je mrtev — vi ste pa mati njegovega otroka. To vas varuje slehernega maščevanja. Rihard se vam prav gotovo ne bo nikoli približal. Zdjaj res še ne more zahtevati izročitev svoje hčere, toda od sebe je ne da, dokler ne bo popolnoma krepka na svojih nogah!«

Brankov je bil tudi skočil pokonci. Takšna je torej rešitev te skrivnostne zastavice. Razumel je Olginu razburjenost, prestrašenost in njenem kriku in na njenem obrazu pa ne. Ponosna gospa je bila v tej minuti popolnoma strta in uničena. In Brankov je začutil viteški poziv, da pomore tej bedni, do smrti obupani ženski.

»Stric, nikar takole je očitajoče vzkliknil. »Ako se je dala gospa Arnikova ločiti od svojega moža in je drugemu podala svojo pot v življenje, pač ni hudodelka. To se tiče samo nje in krivino je, da si svojih pravico sodnika«

»Meniš?« ga je prekinil doktor grenko. »Že samo to, da je bil mož, ki sta ga ženska in njen drugi mož pogubila v pogubo, da je bil tisti mož moj najljubši prijatelj, mi daje to pravico. Postal je žrtev nizkotne in zahrblne laži, in lopov, ki ga je z lažjo ovadil, se je pisal za Arnikova! Ta zverina je terjala ženo svojega podložnika, najpogostje izmed žen njemu podrejenih uradnikov. In ta žena je za vse vedela; iz mojih ust je zvedela resnico! In medtem ko jo njen pravi mož trpel pekelske muke po sibirskih rudnikih, se je ločila od njega in se vrgla v naročje njegovemu

krvniku, ker ji je ponujal sijaj in bogastvo.«

Ervin je odskočil, kakor da bi ga bila kača pičila.

»To ni res, to ne more biti res! Olga, tak govorite — vi tega pač gotovo niste vedeli!«

Gospa Arnikova je molčala ko grob. Vsa okrivljena je ždela v naslanjaču in telo ji je stresal hud jok. Minile so minute popolnega molka. Ženska, ki so se ji izmikala tla pod nogami, je divje ihtela.

Naposled se je Ervin vendarle zbral. Odekanilo in ostrjo je velel:

»Stric, pojdiva. Tukajle nimava ničesar več opraviti!«

Eckard je prikalil in vendar se je še poslednjič obrnil k Olgi Pavlovi, rekoč:

»Lizika ve samo to, da je imela njena mati očeta za mrtvega — in se je šele pozneje — čez leta — poročila z Arnikom. Tako smo ji hoteli omogočiti vrnitev. Prihodnje tedne ostane še pri očetu. To sem vam bil že dolžan povedati. Pojdiva, Ervin!«

Ko sta bila zunaj in ju je osvežil rezek hladen gorski zrak, si je Brankov globoko oddahnil, kakor da bi bil zvalil s svojih prsi moko, ki ga je dolgo, dolgo tlačila.

Molče sta stopala sorodnika po peščenih poteh. Zaradi rezkega zraka ni bilo žive duše zunaj.

Naposled je Ervin spregovoril:

»Zakaj mi nisi tega že prej povedal?«

»Ker bi mi no bil verjel!«

»Pač, tvoji besedi bi bil verjel.«

»Ne bil! Ona bi te bila pretentala.«

MIGLJAJ USODE

Po nemškem izvirniku priredila R. K.

Nikoli bi ne bila priznala nečesa. Če-sar bi ji ne mogel dokazati. Zato, prijatelj, bi ne bil verjel meni, temveč njej! Šele mrlič, ki je vstal iz groba, jo je moral spomniti minulih dni. Šele on jo je do morda prestrašil! No, Ervin, ali si zdaj končno — prost?

»Bil sem že prej! Sam sem se otreseel vezi — in takrat, ko si prišel ti, je bil ravno konec mučnega poslovlitvega prizora...«

»Še bolje zate! Prav, da si imel sam teliko moči! In kaj nameravaš zdaj početi?«

»Napotil se bom po slezi, ki si mi jo prav za prav ti začrtal. Poznam svojo nalogo in vem, kaj od mene pričakujete. Morda vas ne bom popolnoma razočaral. — Toda poslovil se bom, stric. Mudi se mi, zakaj jutri navsegodaj že odpotujem!«

»Pa zbogom, Ervin!«

»Na svidenje v Berlinu, stric!«

Ločila sta se in Ervin je zavlil na pol proti »Planiki«. Eckard je nemo gledal za njim. Nič več ni dvomil o njegovi »prostosti«; toda prepozna je bila!

V Reinecku je poletje tiho minilo. Zaradi zalovanja je živila Hana Brankova popolnoma zase. Gospa Dankmarjeva je bila v svoji oporoki imenovala sodnega svetnika Branda za skrbnika v pravnih in denarnih zadevah, sicer je pa zagotovila svoji vnučkinji kolikor mogoče široko neodvisnost. Presenetljivo hitro se je mlada gospa znašla v tej samostojnosti — in vse je kazalo, da živahno tle za njeno

mirno premišljenostjo neslutene sposobnosti.

»Ta se je po babici vrgla!« je menil Brand, ki je kvečjemu kdaj kaj svetoval. Višji nadzornik Cramer je postal upravitelj obeh posestev in tako je bila stara vlada na teh dveh graščinah za več let vnaprej zagotovljena.

Ervin Brankov se ni po pogrebu nič več prikazal v Reinecku, pa tudi v Rodensteinu ne, razen tistih par dni, ki jih je tam prebil takoj po smrti gospe Dankmarjeve. Okoliške klepetulje so si že začele brusiti jezike zaradi njegove nenavadno dolge odsotnosti, ker pa niso našle dovolj otipljivih domnev, so naposled utihlele.

Ko se je Ervin spet vrnil v Reineck, so se potolažili še poslednji dvomljivci. In v Reineck je Ervin moral priiti, zakaj okrajno mesto je bilo hkratu središče njegovega voljnega okrožja in le-to je bilo od graščine oddaljeno le dobro uro. Na splošno so pa terjale bližnje volitve same njegovo navzočnost, saj je bilo od oddolčne dne samo še mesec dni časa. Politika je potisnila vse drugo v ozadje.

Brankov je spet stanoval v zgornjih gostinskih sobah kakor pri poslednjem božičnem obisku, žena si je bila pa uredila svojo prestolnico v sobah pokojne babice. Tako je bilo že vse odrejeno ob njegovem prihodu — in Ervin se je vdano sprijaznil s tem, saj je vedel, kaj to pomeni.

Tistega popoldne je sedel za pisalno mizo, njemu nasproti se je pa zleknil v naslanjač Otton Eberty, ki je bil prišel iz mesta nalašč zato, da bi slišal prijateljev volilni govor.

»Od zlodja si bil ognjevit!« je menil mladi graščak. »Kakor strela si udarjal po volilnem zborovanju. Stal sem tik strica in reči ti moram, da je dobi gospod glavni urednik kar zijal. Zdi se mi, da ga je obšlo spoštovanje do tebe. Med nama povedano, pričakoval ni menda kdo ve kaj od tebe!«

»Nak, pa drugi tudi ne!« je samozavestno odgovoril Ervin. »Toda zdaj

»dovolj politike! Saj se nisva še nič pomenila. Kdaj pričakuješ svojo nevesto?«

»Pojutrnjem bo končno vendar prišla. Gospa mama mi jo je lepo zagodila. Meni ni tebi ni mi zgolj zaradi svoje zabave ugrabi dekle in se potepa z njo po širnem svetu. Jaz še seveda nisem bil pred javnostjo njen zaroteneec, zato ji ma še blizu nisem smel. No, še enkrat bi gospe tašči ne dovolil takšne samovoljnosti!«

»Saj je bilo vendar poletje in ti si imel polne roke dela. Za potovanje še časa ne bi bil našel.«

»Ne boj se, prijatelj! Na vso žetev bi se bil poživljal in bi jo ubral za njeno. Toda zdi se mi, da bi Liziki še prav ne bilo, zakaj to, kar se je medtem zgodilo... Menda že veš?«

»Vem. Saj sem ti vendar še pred zaroko pisal, da je tvoja nevesta otrok iz gospenjega prvega zakona. Ko smo pa vsi mislili, da je njen pravi oče mrtev...«

»Zdaj je pa kar na lepem od mrtvih vstal!« je zagodil Eberty. »In veš kaj je najhuje? Lizika ti kar nori za njim in je sploh vsa spremenjena. Mišl sem, da se bo zdaj po vrnil v elzevzila. Čez tri dni zaroka, čez tri mesece pa poroka! Tako smo bili domenjeni. Potlej bi se gospa tašča odpeljala v Rusijo in nama bi bilo lepo kakor v nebesih. Pa se ti kar na lepem, naravnost iz groba, prikaže še gospod last, in Lizika se ne meni za nič drugega na svetu, kakor za svojega od mrtvih vstalega očeta! Jaz sem pravo peto kolo, name komaj še misliti ulegne!«

»Lej, lej! Zdi se, da si na očeta ljubezen...« je očitalo Eberty. »In ljubezen svojega dekleta ne privošči prav nič komur, najsi je prišel iz Sibirije ali z Japonskega! Za njeno ljubezen sem vendar jaz tu! No, da bi samo njena pisma bral! Iz Pariza in spetelka s Tirolskega mi je pisala tako vesela pisma, sicer res same otročarije, toda bila so vendar prekrasna pisma. Se gava in živahna. Zdaj pa piše venomer samo o oboževanem očku in bi menda rada zahtevala od mene, naj ga še jaz obožujem.«

»Vse to je bilo slišati tako jezno, da se Ervin ni mogel ubraniti zaničljivega nasmeška.«

»Saj sem te dovolj zgodaj svari pred to zaroko. Ubožec ubogi! V tvojem življenju je šlo doslej vse tako gladko in mirno, trezno in začrtno, zdaj se pa zatekaš ekorajda k Brunoldovi temačni romantiki!«

»No, reci, ali ni križ s tako rečjo?« je nedolžno vprašal Eberty. »Romantika ni nič za pametne in trezne ljudi. Pa sem pač zašel vanjo, zdaj se pa ne morem izklopati iz te brozge.«

»Pač, samo če hočeš. Tvoja zaroka je še tajna. Brez pozornosti jo lahko razdreš. In če ljubi tvoja Lizika svojega očeta res tako strastno, se še uprta ne bo in bo vesela, da jo odvežeš obljube.«

Mladji graščak ni spregledal podsmehljivosti, zato je skočil ko ris pokonci.

»Dokler sem še živ, se to ne bo zgodilo! Ukradel jo bom, ugrabil, ako bi mi hotel kdor koli metati polena pod noge. Pobegniti bi z njo tako daleč, da bi naju živ krst ne našel več. Moja je — in moja bo ostala!«

Tedaj se je Ervin glasno zasmejal. »Tak pomiri se vendar. Saj sem se samo šalil. Priporočam ti pa, bodi vpluden in dostojen s svojim bodočim tastom, ki ga doslej sploh še ne poznaš. Zdaj pa da ali ne samo od nje ga odvisna. Bodi pameten, Oton!«

Toda Oton ni hotel biti pameten, hotel je imeti ljubezen svoje zarotene-

ke samo zase. Očitno ji je bil vdan z vso dušo, kljub nerodni romantiki, ki ga je bila obsedla in ki se je je otepal z rokami in nogami. Pri Mici Jagovi bi se mu kaj takšnega gotovo ne bilo zgodilo.

»Jutri odpotujem v Berlin, da jo pričakam.« je povzel Oton. »Čuj, Ervin, kako se pa Brunold in njegova žena pogajata? Menda sploh ne, saj kolikor vem, se sploh še videla nista.«

»In se menda nikoli ne bosta, kolikor jaz vem! Preteklost — saj veš!« Eberty je priklinal.

»Popolnoma! Meni bi tudi ne bilo všeč, če bi se moja žena, medtem ko bi me trlo siromaštvo, poročila z milijonarjem in bi uživala življenje kar na debelo. Nu, sicer je pa mislila, da je mrtev. In že toliko let je minilo. Prava sreča, da je Arnikov že na drugem svetu, sicer bi bila zadeva na moč neprijetna.«

Eberty seveda ni vedel več kakor njegova zarotinka in bi kaj več tudi nikoli ne zvedel.

Kmalu nato se je Oton poslovil.

Lizika je bila šele nekaj dni spet pri materi. Tako je bil pisal Eckard svojemu nečaku. Dotlej je bila zmerom pri očetu na Prisojniku, ki ga je dal Eckard Brunoldovima popolnoma na razpolago. Sam je moral — prej kakor druga leta — v Berlin zaradi volitev.

Evgen Eckard se je zdel v teh napetih časih vprav kakor čarovnik: potroji se je! Prapor, vodilni list liberalne stranke, je v volivni borbi terjal že tako na moč mnogo od svojega glavnega urednika, a neutrudni možak je našel še vedno dovolj časa, da je bil zdaj tu zdaj tam, da je svetoval tu in ukrenil tam, kakor je pač bolje kazalo.

Včeraj je bil prišel iz Berlina celo poslušati prvi nečakov volivni govor in je ostal še drugi dan nečakov gost, da uredi zanj še to in ono. Zlasti je pestil upravitelja, a nič manj župnika in učitelja. Za vse je našel čas.

»Prosim, Ervin, naroči voz za šesti vlak.« je dejal Eckard, ko je vihravo vstopil. »Po nobeni ceni bi ne zamudil dan vlaka, zakaj še nočoj moram v uredništvo. Jutri jutraj bomo natisnili tvoj govor, pa ne morda samo glavne paze, temveč besedo za besedo. Ta govor je tega vreden. Upam, da boš pesnika enkrat za vselej poslal k vragu, saj si menda sprevidel, kje ti je začrtna pot. Zdaj vemo to že vsi. Od včeraj!«

Blankov se je mimogrede nasmejal.

»Pesnik ni našel milosti v tvojih očeh, zdaj mi pa skoraj poklone delaš?«

»Ne še, bomo šele videli, kako se boš razgibal. Začetek je bil dober. Včeraj sem ti utegnil res samo desno stisniti, a stisnil sem ti jo pritrčno in odkritosrčno! Da veš!«

»Čujem, da si bil pri upravitelju! Ta mož nam je zanesljiva opora v volivnih rečeh: tu pri nas na kmetih! Mnogo vpliva ima možakar.«

»Sploh je mož na mestu, to sem koj sprevidel! Da, da, stara gospa Dankmarjeva je imela sokolje oči za take ljudi. Kot mladega nadzornika ga je vzela v službo, mi je pripovedovala, in pogled si ga danes po tridesetih letih! Mož, da mu ga zlepa ni para. In mnogo, zelo mnogo je njene zasluge zraven. V Rodensteinu je, kakor slišim, vse v najlepšem redu.«

»Res je, do polovice je že razbremenjen. Brand mi zmerom točno in vestno pošilja poročila. Kakor kaže, bo do zime vse urejeno. Potlej bom spet sam svoj gospod na dednem posestvu naše družine. Sprva sem mislil, da bi dal vse skup v najem, saj veš, da nisem prida kmetovalec in menda nikoli ne bom, zdaj se pa stvari tako ugodno obračajo, da bom obdržal vse zase.«

PREPOVEDANA LJUBEZEN

PO NEMŠKEM IZVIRNIKU PRIREDILA R. L.

*
LJUBEZENSKI
ROMAN DVEH
MLADIH LJUDI

17. nadaljevanje

Ker sem bila skoraj zmerom v Veliki Zülbi, sem imela dosti priložnosti videti, kako poteka tamkaj življenje. Bilo je kaj čudno in žalostno zraven. Karli je bilo mar samo gospodarstvo, moža in otroka je videla samo pri kosilu in večerji.

Za mizo so sedeli zdaj še oskrbnik in dva mlada gospoda, ki sta se šele učila. To je bilo tudi Karlino delo. Jurija so pripeljali k obedu zmerom v premienem stolu in ga pomaknili k mizi. Rekel mi je, da mu je to zelo mučno, a hotel je biti zraven zaradi sinčka.

Skoraj zmerom je vladala med jedjo globoka tišina. Včasih sta gospodar in oskrbnik govorila o gospodarstvu in takrat si ni upal nihče črhiniti besede — nihče razen Karle, ki je sem in tja s čudno razdraženim glasom pokarala otroka, če je zagrešil kakšno nerodnost. Vselej je fantek po takih besedah obsedel rdeč od sramu zraven svojega očeta in si je komaj upal jesti. Kljub temu ni Jurij otroka nikoli zagovarjal; kvečjemu je vzel otrokovo drobno ročico v svojo roko in jo pod mizo stisnil.

Vsi smo jedli tiho in skoraj hlastno. Vsi trije gospodje so z nemim poklonom zapustili sobo takoj, ko smo spravili močnato jed. Tako je šlo dan za dnem že dolgo, je rekla Loti, »toda kadar je otrok gori pri svojem očetu, je pristavila, »takrat se odkoduje za molk pri materi z neprestanim čehljanjem; vedeti bi hotel več, kakor bi mu moglo odgovoriti deset učenjakov.«

Loti je še zmerom skrbela za Jurčka in imel jo je zelo rad. Če so vprašali, koga ima najrajši, je zmerom rekel: »Očeta, potlej pa Bolo — tako je klical Loti. Pozneje, ko je že razumel Heleno in jo je večkrat videl, jo je imenoval takoj za svojim očetom. Rekla

lahko pozabi, da mora k pouku. Vselej bodite, da imate tako živahnega, zdravega korenjaka — marsikdo bi nekaj dal zato! — Jurček, nič ne jokaj, tvoja mama je storila to le iz navade, saj ne misli tako hudo; drugič se bo smejala, če boš prišel prepozno, boš že videl.«

»Drugič se bom prav tako malo smejala zato kakor zdaj,« je rekla Karla. »Nič mi ni mar, kaj počnete s svojim otrokom, prosim vas pa, da se tudi vi ne brigate za to, kaj počnem s paglavcem. Kako je njemu potrebna strogost, sploh ne morete presoditi. Pa oprostite! Potegnila je Jurčka za seboj skozi druga vrata, da bi si umil roke.«

Baron je z glavo majaje odšel k svojemu prijatelju gor. Nekaj minut pozneje je prišel Jurček spet v sobo, bled in s tako nesrečnim izrazom v svojih ljubkih očesih, da so bila še bolj podobna Heleninim ko sicer. Ni tožil, je ponosno je sedel s svojim zvezkom in knjigo meni nasproti. Ni me gledal tako veselo in pričakujoče ko navadno, temveč je gledal skozi okno. »Ali naj začnem teta?« je vprašal.

»Da, če hočeš, Jurček; ali bi pa rad poprej še kaj vprašal?«

»Ne, teta, prosim te, da ne poveš očetu, kako je bila mama spet jezna name.«

»Prošnja šestletnega dečka, ki je plašno sedel nasproti meni, je zvenela tako ganljivo, da sem ga prišla za roko in dejala: »Strie Breitenfeld ima prav, mama ne misli tako hudo, Jurček.«

Nezaupljivo me je pogledal in vprašal: »zakaj pa potlej zmerom tako dela?«

»Mama ima toliko dela, Jurček.«

»Tetka ima tudi mnogo dela in vendar je zmerom dobra z menoj, kadar pridem. Boža me in poljublja, mama me pa nikoli ne poljubi.«

»Veš, Jurček, to je pa nekaj drugega. K nam prideš vendar samo na obisk, in... pogled, neločnost je tako nekaj grdega, za takega dečka pa še posebno.«

»Potlej ne bom nikoli več tega storil, teta.«

»Vidiš, to je lepo. Zdaj pa te prosim, da nikoli ne poveš tetki, da te mora mama včasih ošteti; preveč žalostna bi bila.«

»Ali me ima tako rada?« je vprašal ves vesel od presenečenja.

»Da, Jurček, tako rada te ima; zdaj pa začneva, kajne?«

»Da, teta, samo eno vprašanje še: zakaj pa ne smem vsak dan k vam? Zakaj samo dvakrat na teden — reci vendar mami, da bom smel vsak dan.«

»Ne, ljubeček, to pa ne gre. Vidiš, motil bi naše stare dame in tetka Helenica tudi ne bi rada videla, tako veliko, veliko dela ima.«

»Gospod doktor pa tako velikokrat pride k vam?«

»Ne k nam, h gospe majorki, ker je bolna.«

Zmajal je z glavo. »Snoči je pa mama rekla očetu, da si bo doktor Braun še pete zbrusil za Heleno.«

Ustrašila sem se in ker v zmedu nisem vedela, kaj bi odgovorila, sem preslišala dečkovo čehljanje in začela s poukom.

Ko sem nekega popoldne v avgustu prišla domov, sem našla mizo pred hišo pogrnjeno, Helena mi je s kosarico, polno zrelih breskev prišla naproti. Pospešila je korake in vprašala, kako je kaj gori. Vselej je vprašala, kadar sem se vrnila domov.

»Dobro,« sem rekla in potlej je vedela, da se ni zgodilo nič posebnega.

»Novico imam zate,« je rekla. »Veš, kdo me je obiskal? Tega ne uganeš. Ana — pomisli, gospa Hildebrandtova je na lepem prišla. Saj veš, že od nekdaj jo imam rada. Ko mi je pa pripovedovala, da je njen sin kupil Miteldorf, me je minilo vse veselje, tako blizu nas je...«

»Zakaj pa vendar?«

»Saj veš, zaradi takratne zadeve s Karlo.«

»No, to je pa res prav vseeno.«

»Ne, ne,« je ježno rekla Helena, »saj sta se vendar Karla in Hildebrandt nekdanj zelo rada imela in to se ne pozabi tako hitro.« Utihišla je in vsa kri ji je izginila iz obraza.

»No, sram me je lahko, da kaj takega mislim. Karla ima trden značaj, niti z eno samo mislijo se ne bi pregrešila, tako trdna je v svoji zvestobi — jaz pa...«

»Nikar, otrok,« sem jo prosila. »Ne filozofiraj spet o takih rečeh...«

Ko sva molče šli dalje, sva zagledali doktorja, ki je pravkar prihajal skozi stranska vrata. Kot zdravnik starih dam je imel ključek teh vrat in nama je zdaj hitro prihajal naproti. Bil je srednje postave, precej debelejši mož kakšnih tridesetih let. Poznali sva ga že pet let, odkar je umrl stari doktor Zanker, ne da bi se bili tesneje navezali nanj. Helena se ga je ognila, če je bila mogla, jaz pa niti mislila nisem nanj. Šele Jurčkova pripomba me je opozorila nanj in na njegove pogoste obiske.

Ko se mama je približal, se je odkril in nama želel dober večer.

»Ali imate skodelico kislega mleka za ubogega samca, visoko spoštovana gospa prednica?« je vprašal v šali. »Pri meni doma je pust in prazno, kuharica in služkinja sta mi pobegnili v mesto na veselico.«

»Veselilo nas bo, če resno mislite,« je odgovorila Helena. Zamrmrala je nekaj v opravičilo in hitro stekla v hišo, kakor da bi morala še nekaj pripraviti za sprejem novega gosta. Njen obraz pa ni bil v skladu s prijaznimi besedami.

Doktor je obstal in gledal za njo. Potlej se je obrnil k meni, me prijel za roko in jo stisnil, nato je pa vprašal, z živo rdečico v obrazu: »Povejte mi vendar, kaj naj storim, da bi se približal gospodični Nordmannovi? Vse točke pravilnega dvorjenja sem že preiskusil in sem danes še prav tam, kakor sem bil pred petimi leti. Takrat je bila še zelo mlada,« je nadaljeval, »in po nasvetu gospe Rhodnove, sem s svojo snubitvijo čakal do danes — a zdaj? Ali naj čakam, da bom ves star in siv?«

Ko sem ga prestrašeno pogledala, je pristavil: »Gospa Rhodnova me je poslala k vam. Trdila je, da nima nikakršnega vpliva na svojo sestro, sicer pa nima nič proti moji snubitvi?«

»K meni, gospod doktor? No, potlej vas niso poslali k pravi, kajti tudi jaz nimam nobenega vpliva na gospodično Nordmannovo. Zelo je vaze zaprta. Če je spregledala vaše približevanje, je jasno, da si ga ne želi. Mislim, da vam s precejšnjo gotovostjo lahko rečem, da se Helena sploh ne bo poročila.«

»Dovolite, da še enkrat skromno podvomim o vaših besedah,« je nadaljeval, ne da bi bil količikaj izgnbil navelotežje. »Gre za to, da brez ovinkov govorim z njo. Gospodična Nordmannova me morebiti še razumela ni — če bi prišel pravi, če bi bil jaz pravi — težko je le, priti pred njo s tem vprašanjem, gospodična Meissnova. — Nikar ne tajite, da nimate vpliva na gospodično Heleno, saj imam vendar oči! Spoštuje vas kot mater, vprašajte jo v mojem imenu — moram si biti na jasnem, in na koncu koncev: saj vendar nisem kdor koli! Moja rodbina ima v Stettinu velik ugled in brez denarja tudi nisem. Gospodično Heleno ljubim že, odkar sem jo prvič videl, o tem se lahko prepričani.«

»Oprostite, dragi gospod doktor, saj ste takrat, če se ne motim, imeli drugo zarotenko?«

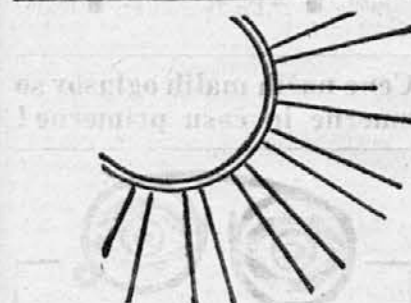
»Imel sem jo, da, a končalo se je, ker se je moralo končati — saj nisva bila drug za drugega. Recimo, da sem se že od prvega trenutka zanimal za gospodično Heleno, celo zaroko sem razdril zaradi tega. Ze vsa ta leta hodim pod njeno okno — zdaj pa tega ne vzdržim več Torej —«

»Gospod doktor, prihranite si razočaranje,« sem mu segla v besedo. »Helena ima vzroke, da se ne poroči. Isto bolezen ima kakor njena mati, in o njej najbrže veste, da si je vzela življenje v duševni zmedenosti. Helena prav tako trpi za hudo melanholijo, in to zadostuje, da se brani zveze, pa naj s bo to z vami ali s komer koli drugim.«

Obstal je. »Za božjo voljo, današnja dekleta pa res daleč ne mislijo! Kar mater žene v smrt, ima vzrok le v osebnih doživljajih, a srečen zakon lahko le koristi vpliva na take okoliščine. Kako morete lepo, za srečo ustvarjeno dekle v takih mislih še utrjevati! Ze vidim, da moram sam kaj ukreniti. Hvala lepa, gospodična Meissnova, prosim vas le, da ne boste...«

»VSAK TEDEN DRUGA«

»Človek ne ve ne ure ne dneva...«

Prav za zdravje Vašega otroka je sonce nujno potrebno. Toda za nežno otroško kožo je lahko škodljivo. Zato namažite poprej celo telo s kremo Nivea ali z oljem Nivea. Na ta način se okrepi mlado kožno staničje, koža porjavi hitro in enakomerno, a nevarnost sončnih opeklin se zmanjša. Če namažete otroka, ga s tem varujete tudi prehlajenja.

Mladost ne more pogrešati moje pomoči!

Državna razredna loterija

Žrebanje V. glavnega in zadnjega razreda tekočega 36. razreda srečk se bo vršilo po loterijskem načrtu v času 11. avgusta do zaključno 7. septembra t. l. in to:

V Beogradu: 11., 12., 13., 15., 16., 17., 18., 19., 20. in 22. avgusta in v Skoplju: 26., 27., 29., 30., 31. avgusta in 1., 2., 3., 5. in 7. septembra t. l. V tem žrebanju bodo 7. septembra t. l. izžrebane štiri premije in to:

od din 400.000.—, 500.000.—, 1.000.000.—, 2.000.000.—.

Poleg teh premij bo izžrebano veliko število dobitkov

od din 200.000.—, 100.000.—, 80.000.—, 60.000.—, 50.000.—, 40.000.—, 35.000.—, 30.000.—, 25.000.—, 20.000.—, 15.000.—, 12.000.—, 10.000.—.

in drugih manjših. — Skupen znesek dobitkov v tem žrebanju znaša

din 56,927.000.—

ki se bodo izplačali brez vsakršnega odbitka. — V najsrečnejšem primeru z možnim združenjem premije in dobitka lahko zadenete na tem žrebanju na eno srečko

din 3,200.000.—

Za izplačilo dobitkov jamči država kraljevine Jugoslavije. — Osebam, ki se že udeležujejo v igri 36. kola, je treba samo, da svoje srečke IV. razreda zamenjajo s srečkami V. razreda najdalje do 6. avgusta t. l. — Oni pa, ki nimajo srečk, a bi se želeli udeležiti na igri v V. glavnem razredu, jih morejo nabaviti pri pooblaščenih prodajalcih in njihovih preprodajalcih, ki so skoro v vsakem večjem kraju, a za doplačilno ceno in to:

za eno celo srečko din 1.000.—, za eno polovico srečke 500.—, za eno četrtinko srečke din 250.—.

Pobližja pojasnila z loterijskim načrtom in splošnimi pravili se dobe na zahtevo brezplačno pri vseh pooblaščenih prodajalcih srečk. — Radio-postaja v Beogradu bo objavljala poleg dnevnih vesti vsak dan tudi rezultate žrebanja za dobitke od din 5.000.— navzgor. — Z nakupom srečk državne razredne loterije vsak posameznik poleg osebnih koristi, ki jih more doseči, pomore obenem narodnemu gospodarstvu, obrti, industriji in vojnim invalidom, ker se čisti dobiček od prodaje srečk sorazmerno razdeli v prej omenjene svrhe.

proti meni govorili, če bom zdajle kje srečal gospodično Heleno in jo sam zasnubil.

Odkril se je in hitro stopil proti meni, ki so okoli nje pravkar sedela stare dame. Helene ni bilo. Ko je prišla služkinja, je prinesla ljubke sinje skodelice, polne mleka z debelo rumeno plastjo smetane. Sporočila je naročilo gospodične prednice: Helena prosi, naj ji oprostite, da ne more priti k večerji, ker jo boli glava in je mir edino zdravilo za to.

»To drži,« je rekel doktor srdito in pojedel svoje mleko, ves rdeč v obrazu in nekajkrat nekaj zamomljal, kar sem samo jaz razumela. Se enkrat pa se ni hotel poslužiti, čeprav je bila to njegova navada. Komaj smo pospravili večerjo, je vstal; naše dame je to zelo razočaralo.

»Lahko noč!« je rekel in presegal njihove prošnje in obžalujoče izjave. »Zanesite se, da bom jutri spet prišel in pojutrišnjem in vsak dan. Gospodični Nordmannovi želim, da bi kmalu ozdravela, in oprostite me pri njej!«

Zgoraj v spalnici sem našla Heleno vso iz sebe. »Zakaj mi ni tudi to prihranjeno? Ali ta človek res ne vidi, da se ga izogibam? Saj je bil tako plah — nekaj je moralo utrditi njegov sklep. Poglej, pismo je prišlo od Jurija, ne upam si ga odpreti, nikoli mi sicer ni pisal — nikoli.«

S tresočimi se prsti mi je ponudila pismo. »Odpri ga, prosim te!«

»Ne, Helena, to je tvoja stvar!«

Oklevala je, potlej je pa strgala ovoj in z očmi preletela pismo. Prebrala je samo nekaj vrstic, potlej mi ga je pa stisnila v roko: »Teta, teta! Pomi-sli, preberi, preberi!«

V pismu sem čitala tole:

Ljuba Helena!

Pravkar mi je Karla povedala, da imaš priložnost, postati srečna ob strani doktorja Brauna... in se unakniti v miren pristan in pozabiti, kolikor se pozabiti da.

Kakšen vtis je name napravila ta novica, mora ostati neizgovorjeno, prošim te le eno: ne oziraj se name in na mojega sina, stori, kakor da me ne bi nikoli poznala. Kar boš storila, naj bo blagoslovljeno! — Jurij.

»Teta, kako Karla laže, kako ne-ramno laže!«

Helena je hodila po sobi sem in tja. »Kaj hoče s tem? Ali sem ji mar napoti? Kako mi more toliko hudega prizadeti? Ali se nisem že dovolj unaknila v ozadje, ali nisem skušala nemogoče omogočiti in tem mučnem položaju, ki sem morala vanj privo-liti?«

NOVA OBLEKA | Napisal J. H. Rösler

»Kako sem ti kaj všeč, Tomaž?«

»Kakor angel si!«

»Zares?«

»Kakor angel!« je ponovil Tomaž.

»V novi obleki?«

»V kakšni novi obleki?«

»Tomaž! Saj imam na sebi vendar novo poletno obleko,« je dejala Sabina in se počasi obrnila, »sinjo, obrobljeno s kožuvinno, spredaj ima šest pentelj in zadaj štiri gumbke, nagubana rokava ima in nabrano krilo. Obleka je vzorec iz Pariza in se imenuje »rožnate sanje!«

»Zakaj se imenuje »rožnate sanje?«

»Moški vselej neumno sprašujejo, kadar gre za ženske obleke.«

»Zakaj se imenuje »rožnate sanje?«, Sabina?«

»Ker...«

»No?«

»Ah, Tomaž, nikar ne bodi tako strahovito dlakoposki! Obleka se imenuje »rožnate sanje«, tako je pisalo v izlozbi!«

»In tako je zdaj napisano tudi v računu?«

»Da.«

»Ah!«

Sabini so na oči privrele solze.

»Fej, Tomaž! Niti enkrat ne privoščiš svoji ženi kakšne posebne obleke! Ali se ti sploh sanja, koliko truda me je stalo, preden sem našla ravno to obleko? Ali veš, koliko trgovin sem morala obresti, da sem staknila prav to obleko?«

»Revica!«

Dobrodušnega posmeha Sabina ni opazila.

»Zdaj imam pa le posebno obleko,« je rekla, »obleko, ki je nima nobena druga. Postavlja se boš z menoj, Tomaž. Pojdiva k Marijani. Razpočila se bo, ko me bo videla v novi obleki.«

Tomaž in Sabina sta odšla zdoma. Na prihodnjem vogalu...

»Glej, Sabina!«

»Kaj, Tomaž?« je nedolžno vprašala Sabina.

Ze zdavnaj je bila videla, kar je Tomaž mislil. Upala je le, da Tomaž tega ne bo opazil. A opazil je.

»Poglej tisto!« damo, Sabina!« je dejal.

»Kaj je z njo?«

»Njeno obleko pogledaj!«

»Njeno obleko? Da, in?«

»To je vendar tvoj vzorec »rožnate sanje!«

»Prosim te, Tomaž, saj vendar nima z mojo obleko čisto nikakršne podob-

nosti!« se je zlagala Sabina, kajti bolelo jo je in neizmerno sram jo je bilo. Zenske so vselej tako smešne, kadar gre za obleke.

»Kajpak, morebiti je res tudi sinja obleka s kožuvinno morebiti ima res tudi šest pentelj spredaj in zadaj štiri gumbke, morebiti ima tudi nagubana rokava in nabrano krilo, a o kakšni najmanjši podobnosti ni niti sledu, Tomaž!«

Ko sta vstopila v tramvaj, sta iznenada obstala nasproti zajetne štirdesetletnice v sinji obleki s kožuvinno, spredaj s šestimi pentljami in zadaj s štirimi gumbi. Rokava sta bila nagubana in krilo nabrano.

»Ah, Tomaž!«

»Kaj je, Sabina?«

»Tako sem nesrečna, Tomaž!«

»Zakaj neki?«

»Ta obleka?«

»Saj niti govora ne more biti o kakšni podobnosti!«

»Tomaž, pojdiva rajši peš.«

Hitro sta izstopila.

Tomaž in Sabina ne bi smela iti peš, kajti njuna pot je držala po velikih prometnih mestnih ulicah, kjer so razstavljale številne modne trgovine. In v vsaki izlozbi je bila sredi z majhno tablico, ki je bilo na njej napisano, da je to najnovejši vzorec in se imenuje »rožnate sanje in da so ga pravkar dobili, sinja obleka, obrobljena s kožuvinno, spredaj je imela šest pentelj in zadaj štiri gumbke, rokava nagubana in krilo nabrano. In povsod je visela ista cena: tristo petdeset dinarjev.

»Koliko si ti plačala za obleko, Sabina?«

»Tri sto petdeset dinarjev.«

»In zato misliš...«

»Saj je vendar vzorec, Tomaž!«

Sabina je grenko zaihtela. Tomaž jo je tolažil:

»Marijana se bo pa le razpočila, ko te bo videla v novi obleki, Sabina.«

Marijana, Sabina najljubša prijateljica, bi se res kmalu razpočila, a ne iz zavisti, kakor je bila upala Sabina. Odprla jima je vrata in vprašala še preden sta utegnili pozdraviti:

»Kako se ti zdi moja obleka, Sabina?«

Beseda ji je zamrla na jeziku. Vprašala je le: »Kako se ti...«

Tudi Marijana je namreč imela sinjo obleko, obrobljeno s kožuvinno, spredaj je imela šest pentelj in zadaj štiri gumbke, rokava nagubana in krilo nabrano, vzorec »rožnate sanje!«

Da bo vsa družina vesela, je treba samo kupiti »Družinski tednik!«

Radio Ljubljana

od 4. do 10. avgusta 1938.

ČETRTEK 4. AVGUSTA

12.00: Plošče ■ 12.45: Poročila ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Salonski kvartet ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: 10 minut zabave ■ 20.00: Plošče ■ 20.10: Slovensčina ■ 20.30: Pevski koncert ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.15: Originalna švicarska godba ■ Konec ob 23. uri.

PETEK 5. AVGUSTA

12.00: Plošče ■ 12.45: Poročila ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Radijski orkester ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Zanimivosti ■ 20.00: Plošče ■ 20.10: Zenska ura ■ 20.30: Simfonični koncert iz Rog. Slatine ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.15: Angleške plošče ■ Konec ob 23. uri.

SOBOTA 6. AVGUSTA

12.00: Plošče ■ 12.45: Poročila ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Plošče ■ 18.00: Radijski orkester ■ 18.40: Pogovori s poslušalci ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Pregled sporeda ■ 20.00: O zunanji politiki ■ 20.30: VIII. večer muzikomedijantov ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.15: Radijski orkester ■ Konec ob 23. uri.

NEDELJA 7. AVGUSTA

8.00: Klavir in harmonij ■ 8.45: Verski govor ■ 9.00: Napovedi, poročila ■ 9.15: Radijski orkester ■ 10.00: Prenos otvoritve XX. mednar. kongresa katol. esperantistov ■ 10.30: Prenos tabora Kmečke zveze z Brezij ■ 11.30: Otroška ura ■ 12.00: Radijski orkester ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Plošče ■ 17.00: Kmet. ura ■ 17.30: Oktet hitjskih fantov ■ 18.15: Nastop slovenskih otrok iz Francije ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Ruski sekstet ■ 20.30: Koncert Pavle Lovšetove ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.15: Plošče ■ Konec ob 23. uri.

Ponedeljek 8. AVGUSTA

12.00: Skladbe slovanskih skladatel-

jev ■ 12.45: Poročila ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Radijski orkester ■ 14.00: Napovedi ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Zanimivosti ■ 20.00: Plošče ■ 20.10: Počitniške kolonije za vajence ■ 20.30: Koncert Lud. Bajde ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.15: Jugoslovanski plesi in koračnice ■ Konec ob 23. uri.

TOREK 9. AVGUSTA

12.00: Plošče ■ 12.45: Poročila ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Radijski orkester ■ 14.00: Napovedi ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: 10 minut zabave ■ 20.00: Plošče ■ 20.10: Umetnostni spomeniki na Dolenjskem ■ 20.30: Zbor konservatoristov iz Prage ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.15: Radijski orkester ■ Konec ob 23. uri.

SREDA 10. AVGUSTA

12.00: Plošče ■ 12.45: Poročila ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Plošče ■ 14.00: Napovedi ■ 18.00: Radijski orkester ■ 18.40: Mladinska ura ■ 19.00: Napovedi, poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Plošče ■ 20.00: Pevski koncert J. Gostiča ■ 20.40: Plošče ■ 21.00: Radijski orkester ■ 22.00: Napovedi, poročila ■ 22.15: Dve kitari ■ Konec ob 23. uri.

Cene naših malih oglasov so zmerne in času primerne!

FR. P. ZAJEC

IZPRASAN OPTIK IN URAR

LJUBLJANA - STARI TRG 9

Velika izbira vsakovrstnih naočnikov, povečevalnih stekel, daljnogledov, toplomerov, barometrov, barotermometrov, higrometrov itd. — Raznovrsne ure, zlatina in srebrnina. — Centri brezplačno

Lahka letna oblačila, vešne suknjiče, perilo itd. prodaja najceneje

Presker

Ljubljana, Sv. Petra c. 14